

LA + VIDA
ESPIRITUAL
BUENOS
AIRES

DUHOUANO
ZUTENTIO

MAJ 1981

Somos confirmados como testigos de la fe

Jesús es el Profeta por excelencia, es decir, el gran Testigo de Dios entre los hombres. El Testigo fiel hasta la muerte. *Para esto he nacido y he venido al mundo: para dar testimonio de la verdad*, declaró El frente al gobernador romano durante su Pasión. *Dar testimonio de la verdad* es dar testimonio de Dios, que es la Verdad misma. Jesús vino a revelarnos el rostro de Dios, para que nosotros lo conociéramos y lo amáramos.

Y los que creemos en Jesús y pertenecemos a su Iglesia debemos prolongar ese testimonio. ¿Acaso no es ésta la misión fundamental de la Iglesia, al servicio de toda la humanidad? Estamos llamados a ser testigos de Jesús. Testigos de la fe y de la esperanza que hemos depositado en El. Testigos del amor con que correspondemos al que El nos tiene. De esa manera, seremos testigos de Dios, porque Jesús es "Dios con nosotros".

Pregovori o cvetju

- Odpadli cvet se ne vrne več na vejo. (japonski)
  - En cvet še ne naredi pomladi. (slovenski)
  - Da se bliža pomlad, čutijo prej rože kakor človek. (kitajski)
  - Kdor ljubi rože, prenese tudi trnje. (turški)
  - Češnjevo cvetje in beračeva molitev ne izda zadosti. (slovenski)
  - Če si zaljubljen, ti je dovolj poduhati rožo,
  - če si grobijan, vstopi in pomečkaj vrt. (arabski)
  - Mladost mine, ko cvet izgine. (slovenski)
  - Vsaka roža ima svoje trnje. (slovenski)
  - Ni rože na vrti, ki bi obvarovala smrti. (slovenski)
-

Pregovori o volji

- Kjer je volja, je tudi pot. (slovenski)
- S trdno voljo vse dosežeš. (slovenski)
- Volja je duša dela. (nemški)
- Svoj dom, svoja volja; tvoj dom, tvoja volja. (slovenski)
- Kdor hoče, temu ni nič težko; kdor noče, temu vse. (slovenski)
- Želje hranijo domišljijo in izčrpajo voljo. (danski)
- Dobra volja je najboljša. (slovenski)
- Nihče ne greši proti svoji volji. (slovenski)
- Kdor gleda vsak oblaček, se nikdar ne poda na pot. (italijanski)

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO 48

MAJ 1981

Ob našem romanju v Luján

Romanja so prastari verski pojav. Skorajda vsa važnejša verstva imajo svoja romarska svetišča, okoli katerih se zbirajo pripadniki dotične vere. Romarske cerkve so kakor sredotežna jedra, ki privlačujejo raztresene posameznike ter jih družijo v organsko enoto; so še v polnejšem pomenu kot vsako svetišče, nekak „zakrament“ verskega občestva. Imajo namreč ta pomen, da na viden in učinkovit način odražajo duhovno istovetnost in bratstvo vernikov.

Izraelci so prišli do viška narodne in verske osveščenosti ne po zmagovitih kampanjah, ki jih je vodil Jozue v kanaanski deželi, ampak v dobi romana po puščavi, čigar višek predstavlja sinajska Zaveza. Bog je izpeljal hebrejske sužnje iz njihove blatne vsakdanjosti in jih popeljal na dolgo potovanje po puščavi, kjer je oblikoval brezoblično maso sužnjev za svoje izvoljeno ljudstvo ter zbudil v njih zavest svobodnih ljudi.

Pečat „romarjev“ je ostal za vedno oznaka izvoljenega ljudstva. Bog jim je na ta način nazorno pokazal, da njihov obstoj in trdnost ne temeljita na zemlji, ki jim jo bo dal v posest, ampak na zvestobi Zavezi, ki so jo sklenili. „Ako boš hodil po poti, ki sem ti jo pokazal...“

Tudi pozneje, ko so se naselili v obljubljeni Deželi, so se Izraelci, zlasti v kritičnih dobah, ozirali na preteklo izkušnjo v puščavi kot na pravzorec pravovernosti in narodne istovetnosti. Da bi se ta občestvena zavest še bolj ojačila, se je v dobi „deuteronomistične reforme“, (izraz pomeni: prilagoditev Mojzesove postave za

nove razmere proti koncu 7. stoletja), vse bogoslužje omejilo le na en tempelj, namreč v Jeruzalemu. Vsak veren in zaveden Izraelec bo po možnosti romal trikrat na leto v Jeruzalem in sicer na šotorski, velikonočni in binkoštni praznik.

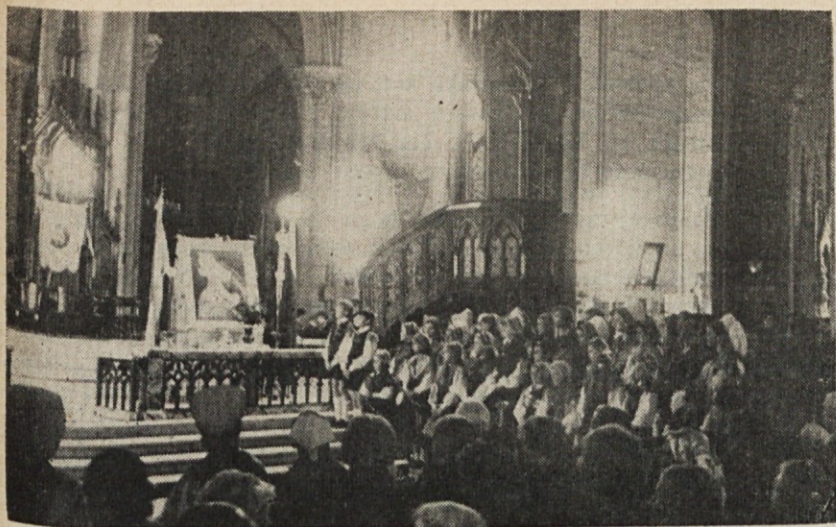
Tudi Jezusova družina je zvesto izpolnjevala to dolžnost kakor nam poroča evangelist Luka (2, 41-52). Na osnovi tega kratkega opisa si lahko predstavljamo potek in značaj takih romanj, ki so trajala po več dni ali tednov v družbi svojcev in znancev. Koliko pogovorov o veselih in žalostnih dogodkih in tudi prepevanja romarskih pesmi ali psalmov, od katerih so se nekateri ohranili (primer psalm 84)! Isti evangelist govori v Apostolskih delih (2. pogl.) o velikem številu romarjev, ne samo iz Palestine, ampak iz najbolj oddaljenih krajev na binkoštni praznik v Jeruzalemu. Ob takih priložnostih se je prebivalstvo Jeruzalema za večkrat pomnožilo. Bili so to bogaboječi Judje in spreobrnjenci, bogati in revni, učeni in preprosti, a vsi so se čutili kot ena sama družina, ki se je zbrala v Očetovi hiši, da obnovi svojo Zavezo z Bogom. Ni težko zaključiti, da so taka romanja zadobila globoko eshatološko oznako: predokus dokončnega snidenja v nebeški domovini.

V krščanstvu so romanja ohranila v bistvu isti pomen: buditi med verniki zavest popotnikov ali romarjev v večnost. Romali so najprej na svete kraje, da bi se ob Jezusovih sledih še bolj poglobili v njegov nauk; romali so pozneje v Rim (od tod ime romar), sedež krščanske edinosti; romali so po svetovno znanih božjih poteh kot v Composteljo v Španiji, Köln ob Renu in v novejših časih romajo zlasti v Lurd in Fatimo, vedno v iskanju utehe in opore na poti proti večnemu cilju.

Ob našem vsakoletnem romanju v Luján je prav, da se v smislu gornjih misli vprašamo o namenu in pomenu tega našega že tradicionalnega romanja k Materi božji. Naj ne bo le izlet, čeprav je tudi to in se da lepo vskladiti z bistvom romanja, ki je v tem, da se iztrgamo za nekaj ur iz vsakdanjosti, ki nas močno priklepa na tozemskost, tako da pozabljamo, „da nimamo tukaj stalne domovine, temveč iščemo drugo...“. Naj ne bo le rutina, ampak zavestno vračanje k virom pravovernosti: resen vpogled v svoje krščansko življenje, svoje odnose do Boga in do bližnjega, utrjevanje bratskih vezi in pripadnosti božjemu ljudstvu, ki roma skozi to minljivo sedanost okrepljen z eshatološkim upanjem na večnost.

Pa še nekaj: romanje mora utrjevati tudi našo narodno zavest, saj je to slovensko romanje! Res je, da kot kristjani tvorimo eno samo veliko družino božjega ljudstva brez razlike na jezik ali narod-

nost, vendar naše krščanstvo nosi tudi neizbrisen pečat slovenstva, to je svojskih vrednot in kulture, s katerim so zapisana naša imena v Knjigi Življenja. Dejstvo, da se je božji Sin učlovečil kot pripadnik določenega naroda in ne kot nekak breznarodni nadčlovek, kaže, da narodnost in vse, kar sem spada, tudi sodi v načrt odrešenja; Jezus si jo je privzel kot vrednoto, ki spada h konkretni človeški osebnosti. In On je prišel reševat ne kakega abstraktnega človeka, oskubljenega vsega, kar bi mogli označiti kot pritike geografske, zgodovinske in kulturne pogojenosti, ampak konkretnega človeka: tebe, mene, Rusa, Argentinca, Italijana, Slovenca... „Parti, Medi, in Elamiti in kateri so bili iz Mezopotamije in Judeje ter Kapadocije, Ponta in Azije, iz Frigije in Pamfilije, Egipta in libijskih krajev pri Cirenii in oni iz Rima, Judje in spreobrnjenci, Krečani in Arabci, vsi so slišali v svojih jezikih oznanjati velika božja dela“ (Apd 2, 9-11).

Ko torej ob naših romanjih razstavimo in nosimo znake slovenstva, le-ti niso le dodatek ali folklorični okras, ampak skupaj z jezikom konkreten izraz našega slovenskega krščanskega obraza, ki ga nikakor ne smemo zakrivati, sicer bi v pestrem mozaiku romarske Kristusove Cerkve manjkal dragocen drobec, kar bi kazilo lepoto Celote, ki je Bogu v veselje.

Franc Bergant

Na vnebohod se oblaki kot polknice razpno;
zmagoslaven je Jezusov odhod v nebo.
Kmalu po Veliki noči, čez štirideset dni,
novo veselje velikonočno svečo pogasi.

Po sreči zmage nad zemljo,
po sreči, ki nam jo Jezus z vstajanjem podari,
vnebohodna radost v zraku zadiši.
Rožnat kostanjev cvet je sveča pomladi,
ki se zmagoslavno nad zimo razcveti,
nam z znamenji prenovljenega življenja
svetle milosti Vnebohoda podeli.

Toda spomin na trpljenje, na Veliki petek,
še kot veliko razpelo v kotu med nami živi,
kot veliki križ ali majhen križec spremlja naše življenje,
se v rokah dečkov pomika v vnebohodni procesiji.

Jezus, človek s tega in Bog z onega sveta,
z lestvijo ljubezni poveže nebo in zemljo,
na Vnebohod svojo zemeljsko podobo zapusti,
v sveti evharistiji svečano na oltarju
in v tihem tabernaklju usmiljenja
nam še naprej tolažbo in pomoč deli.

Vnebohod ni Jezusovo dokončno slovo.
je le odhod k Njegovemu in našemu Očetu,
Jezus nas pri Njem še bolj priporoči,
da enkrat gremo lahko tudi mi v nebo,
odkoder sije na nas vsemogočno božje oko,
odkoder nam božji Oče in njegov Sin pošljeta
že za Binkošti božjo luč, svetega Duha.

Milena Merlak

Biti junak v eni minuti ali eni uri, je lažje kakor pa prenašati vsakodnevno življenje v tihem junaštvu. Vzemite nase življenje v tem enoličnem delu, za katero vas nihče ne bo hvalil, katerega junaštvo nihče ne opazi, s katerim v nikomer ne boste vzbudili zanimanja. Kdor prenaša sivo vsakdanjost in pri vsem tem ostane človek, je resničen junak.

F. M. Dostojevski

Marija s Krasa

(Legend a od d a n e s)

Nekje na Krasu, na trpki, s pelinom posejani gmajni, brli iznad nizkega brinja in ostrih skalnih robov stara kapelica pod nebo. Vse naokrog zeva prazna samota, izdrt in zapuščen kolovoz se vije do znamenja in mimo njega mukoma hrepeni med grapami in skalovjem nekam v daljavo, se poganja v krčevitih zagonih med bregovjem ter se kakor v obupu izgublja v puščavo.

Znamenje Marije v puščavi.

Trpka je njena bol, sedem mečev se ji zasaja v srce, sedem bridkih mečev, osmega pol, ki je neviden, a Marijo boli, boli zaradi krvi, slovenske krvi... Ime mu je vojska in kar je za njo...

Vse je ko pelin, vse strto na tla, le star bor, skrivenčen in raztreskan, strmi ob kapelici v nebo, zasedran z razprtimi koreninami nekje v dno zemlje.

Marija pa v tihih nočeh joka, da ji solze dolbejo kamen pod nogami, zakaj takrat se plazijo vzdih, bolest in prošnja iz doline do nje. Ne jok ene obupane duše, jok tisočev. v kri in solze vkovanih. Vzdih in bolečina umirajočega naroda, ki se samo še v tihih nočeh sprosti iz uklepanja in pošilja svoje krike, da se vrtničijo v nebo mimo Marije žalostne.

Marija sameva med pelinjem in

joka s svojim ljudstvom, nad katerim bdi že vsa stoletja in ga spremlja s skrbnim očesom na vseh potih: od rojstva preko življenja v smrt, iz dneva v noč in iz zarje v zarjo; iz vojsk in trpljenja in krvi in sužnosti in zatiranja upa z njim v odrešenje in prostost in življenje pod srečnimi zvezdami, ali vsaj nad njimi...

In spet je truden, žalosten večer legel na zemljo. Kras je ves krvav žarel v skalah in ilnati prsti, ki jo je sonce vrtalo z ugašajočimi žarki. Vas je ležala v večernem trepetanju in menjavosti polmedle luči ko splašen golob. Pretrgano zvonjenje je v drhtenju poletavalo čez go-ljavo, da je stari bor ob kapelici z otožnim šuštenjem odmeval in širil veje kakor splašene roke nad kapelico in čez njo v nebo.

Iz somraka nad vasjo, krvavega in vijoličastega, se je izvil starec, šepav in nadložen v svojih sedmih križih. Palica mu je tipala od kamna do kamna. Lezel je na treh nogah po strmi poti, vse više in više proti kapelici. Vzdihoval je in postajal, pa se spet v sunkih poganjal kvišku, se boril z bregom ter ga ped za pedjo kopal podse. Sonce se mu je zajedalo v razorano čelo in razbrazdano lice, ki je govorilo za tri rodove zgodovine.

Zadnjo in najglobljo brazdo pa

mu je zarezal v čelo obup in telo se mu je pod nevidnim bremenom ključilo do zemlje.

Prilezel je do znamenja in trudno omahnil na prag. Glavo je naslonil na mrežasta vrata. Kot utopljenec se je v presledkih zaganjal kvišku proti Mariji, ki je s sladkimi očmi otožno strmela nanj.

Starec je pa kakor v strašnem videnju trpel dalje in besede so se začele trgati iz globine njegovih prsi:

„Marija žalostna! Sedem mečev te bode v srce, mene pa eden za sedemkrat sedem. S čim sem se pregrešil? Sedem sem jih imel, sedem golobov. Sedem sem jih dal cesarju in nisem vprašal, zakaj? Sedem so mi jih ubili in zemlja že deset let žene same rdeče rože iz njihove krvi. Rdeče so rože, rdeča je kri in smrt je bridka, trikrat bridka smrt sinova. Pa ni to najhujše zlo, ni — o žalostna Marija! Hujše ko sedem mrtvih sinov in sedem grobov na Doberdobo je moje gorje, ko mi dušo morijo in mi besedo tlačijo v srca in ne pustijo, da bi v naši besedi molil za sedem duš, ki se vicajo. Rdeča je kri in boli, pa se posuši in spomin na smrt obledi in ugasne, to pa me reže in boli noč in dan, žge in duši da ne morem nič več.

O Marija žalostna, sedem sinov — naj bo za našo zemljo, za našo besedo, samo vrni nam jo, da bomo moliti in umirati smeli v njej, naši besedi, s katero smo te od zmeraj častili in nikdar kleli. Daj, da nam vrnejo vsaj to, ko so nam vzeli vse:

duše in telesa, zemljo in pesem...

O Marija, sedemkrat žalostna in prežalostna, usmili se nas, usmili se nas“.

Starec se je zvijal na pragu in ihtel ko dete. Z glavo je ril v železje do Marije žalostne. Pridušeni kriki so onemoglo udarjali iz njegava dokler ni v pojemajoči noči utihnil in ležal ko črna senca pred svetiščem.

Tedaj je v krvavem soju prihitelo po strmi poti dekle in se vzpelo do kapelice. Na obrazu mu je ležala muka, oči so gorele v solzah, razpleteni lasje so opletali po zraku in se vili po plečih.

Planilo je k omrežju in niti zapazilo ni starca, ki je negiben ležal na stopnici pred vrati. Iztegnilo je čez omrežje roke, ki sta jih prošnja in hrepenenje daljšala, da so skoraj objele Mariji noge.

Divje so vrele iz dekleta prošnje, ko je tožilo Mariji žalostni svoj bol.

„Marija sedem žalosti, glej me, saj sem skoraj kakor ti, saj so tudi meni prebodli srce in ga strli...

Pet let sem molila zanj, pet dolgih, krvavih let. Pet let sem trepetala in se bala zanj, ki so se okrog njega klali meči in se raztreskavale granate. Pet let je moja misel umirala z njim v tuljenju pekla. Pet let sem se z nebom in peklom borila zanj in Bog mi ga je vrnil, da nama iz morja prelite krvi in ubitih življenj zbrsti mlada sreča, da bova rodila nov rod, ki bo nosil mir in srečo in ljubezen vsem.

Nisva še zaorala prve brazde za

Žalostna Mati božja v ljubljanski stolnici (18. st., kipar neznan)

novo pomlad, ni še zacvela jablana na najinem vrtu — ubili so mi ga, ubili njega, ki mi ga je vojska pustila; ubili, ker je dejal, da ni in ne bo hlapec, ker je ostal očetom in nam zvest, ker je govoril in pel v naši besedi, ker je mislil našo misel in gorel v naši želji. Ubili so mi ga, niso privoščili trenutka mladosti sreče, — pet let grenkega koprnenja, ki je hujše ko starost in smrt...

O Marija, Marija žalostna, ti me tolaži, da ne zblaznim in jih ne prekolnem, ubijalcev, da ne obupam nad Bogom, nad Teboj in nad sabo.

O Marija, o Marija žalostna, usmili se me, usmili se me...“.

Druga senca se je v krčevitem drhtenju zgrudila pred znamenjem.

Bor, stari, skrivenčeni bor je zamišljeno šumel in iztezal veje, ko da ga bole...

Iz mraka nad vasjo se je zdaj pririla mati, izsesana in izsušena, a vendar je ni bilo drugega ko ljubezen, bridka in toga ljubezen žalostne matere.

Omahovaje je lezla, obraz se ji je trudno sklanjal proti zemlji, le trpeče oči so se ji zabadale v daljo, nekam za somrak.

Onemoglo jo je, preden je prilezla do kapelice. Padla je na kolena in se je po kolenih plazila do vrat, da od bliže potoži Mariji svoje gorje.

Tiho in bolešno kakor njena ranjena ljubezen se ji je izvila prošnja iz prsi. Tih in žalosten je bil njen gas, da je boru rezal prav do

stržena, da so mu veje bolešno vztrepetavale.

„Marija, Marija, Marija žalostna, usmili se mene, reve uboge, ki pred tabo klečim.

Glej, dete so mi odtrgali od prsi in zdaj mu iz duše trgajo spomin na mene in prve sladke besede, ki sem ga učila z njimi klicati Tebe in Jezusa. Zdaj me ne pozna več in laja vame v besedi, ki je ne umem, in njegove besede mi kamenjajo srce.

Marija — srce so mi ukradli z njim in z njegovo dušo morijo tudi mojo.

Marija, ki te je bolelo srce na križevi poti; Marija, ki se ti je duša zvijala pod križem; Marija, ki so ti ugrabili Sina in si bila nesrečna mati ko jaz: vrni mi dete, vrni mi ga in omeščaj srce njim, ki so uničili mojo srečo in mene. Nisem prosila, nisem jokala, dokler mi niso vzeli zadnjega, edinega, kar sem imela.

O Marija, Marija sedem žalosti...“.

Tretja senca je v bolesti padla na tla pred kapelico, stari bor pa je vse bolešneje šumel, ko da joka za izgubljeno srečo...

Vedno nove in nove sence vseh postav in vseh let so se vile iz teme in v joku omahovale pred napol podrto svetišče, da je bil nazadnje ves pusti kraj poln in da so se zadnji nesrečniki ob robu že izgubljali v mraku.

Ko da je ves trpeči slovenski rod nocoj priromal na Kras, k Mariji žalostni v puščinjo...

Bor je vse silneje ječal in nazadnje hrumel v otožnem rjoventju, ko da se je iz zemlje, s krvjo napojene zemlje ob Soči in ob morju, pognala vanj vsa bol in trpljenje ter se utelesila v njem; ko da joka v njem Kras in poganja svoj strti krik v nebo...

Mariji so drsele solze po licih vse huje in huje in ko se je zadnja senca zgrudila pred njo, je starec, ki je prvi prišel, vzdignil glavo in videl, kako se je Mariji zasadil osmi meč v srce, osmi meč, ki mu je ime slovensko gorje. Marija pa je omahnila in v bolesti padla na obraz.

In bilo je, ko da umira vse: kapelica in goličava in kamenje in brinje, brezštevilje ihtečih teles, umira Marija, bor pa pošilja onemogle krike k zvezdam — zadnji vzdih umirajoče slovenske zemlje — in sonce dežuje na zemljo kri, da je krvavo vse: nebo in zemlja, ljudje in kamenje, Kras in Marija in zadnja prošnja izmučenih senc.

Tedaj je po kolovozu prilezlo dete, majhno in nebogljeno na videz, a nožice so se mu začudo varno prijemale kamenja in ga nosile vse višje proti kapelici. V roki je neslo nagelj in rožmarinovo vejico in čudovit mir se mu je razlival po obrazu, ki je sijal v sladki svetlobi.

Sence so se ob njegovem mimohodu narahlo zganile. Dete pa je šlo naravnost do kapelice in vrata so se odprla.

Stopilo je k Mariji in jo dvignilo s tal. Tedaj so sence vzdignile glave in videle, da je dete sam božji

MARIJA, SE ŠE SPOMNIŠ?

Marija, se še spomniš poti skozi dolge ledene noči, poti na jug?

Na oslici ti s sinkom v rokah, trudni Jože ob strani in prah in tisoč muk.

V Egiptu si zrla vsak dan golobe v njih letu čez plan pod rodni krov.

V večerih vsi trije molče ob ognju ste zrl predsé: Kdaj gremo domov?

Ves luči in sonca pijan je vžsel tisti blaženi dan poti nazaj.

Kaj nisi zapela na glas in ni se razlezel obraz še možu v smehljaz?

Ah, kaj bi ti pravil! Saj veš kako in kaj; zakaj ne poveš, kdaj, kdaj, le kdaj se bomo mi nasmejali, na tej in na oni obali, na poti nazaj?

Branko Rozman

.....

Sin, ki je prišel tolažit Marijo žalostno. Bor je umolknil in veje so se zastrmele v Jezusa, sence so v bolečini proseče iztegnile roke proti njemu.

Jezus pa je z nežno roko izdrl Mariji osmi meč in ji na rano položil nagelj in rožmarin.

Vsa srca ubogega ljudstva so zadrhtela in upanje je prešinilo duše, Jezus ni pozabil svojih.

„Sin božji nas ni pozabil... Nagelj z rožmarinom na prsih spominja Marijo na nas, trpine...“

Jezus je vzdignil roko v blagoslov, ko da hoče pobožati še njihova srca ter izbrisati grenko tegobo iz njih...

Tedaj je sonce z zadnjo močjo razgnalo krvave oblake in zasijalo v poslednji krasoti. Objelo je s pojemajočimi žarki množico, ki je

klečala krog znamenja, in vtilo življenje vanjo. In kapelica in kamenje in brinje in stari bor, tisoči okoli svetišča in gore in nebo v daljavi so zahrepeneli k Mariji v eni misli: „Ne bomo umrli, dokler smo v zavetju Njunih dlani...“

Večerni zvon pa je iz vasi na Krasu pošiljal neskončno sladko avemarijo čez vse vesolje...

Mirko Javornik

Dvanajst dni na Daljnem vzhodu in Alaski

Deveto apostolsko potovanje, ki ga je papež Janez Pavel II. začel 16. februarja, sklenil pa 27., bo šlo v zgodovino kot eno najdaljših romanj Kristusovega namestnika na zemlji.

V dvanajstih dneh je preletel nad 35.444 km in imel 60 govorov. Obiskal je štirinajst mest. V Pakistanu: Karači; na Filipinih: Manila, Cebú, Davao, Bacold, Iloilo, Legazpi, Morong, znova Manila in Bagio; na otoku Guam: Agaña; na Japonskem: Tokio, Hirošima in Nagasaki; na Alaski pa Anchorage.

Prva postaja: mesto Karači v muslimanskem Pakistanu

Po šestih urah vožnje iz večnega Rima je sveti oče pristal v milijonskem mestu Karači v Pakistanu. Pakistan meri 803.940 km²

in ima okoli 55 milijonov ljudi. Po veri so v glavnem mohamedanci, katoličani so le neznatna manjšina. Razdeljeni so na pet škofij in eno metropolijo, ki jo vodi ugledni nadškof kardinal Jože Cordeiro, dolgoletni član škofovske sinode v Rimu in dober znanec sedanjega papeža.

Na letališču je svetega očeta pozdravil predsednik Ziu ul Hak. Med sv. mašo na velikem stadionu je papež dejal, da pakistanski verniki zajemajo iz tradicije, ki sega do apostola Tomaža, v novejšem času pa uspešno gojijo apostolskega duha. Potem je razložil evangeljske besede, da človek ne živi samo od kruha, temveč od vsake besede, ki prihaja iz božjih ust. Kristjani ne zaničujejo zemeljskih dobrin, vendar človeško srce potrebuje še nekaj več.

Druga postaja: Filipini,
država z nad 7.000 otoki

Iz Karačija je letalo v sedmih urah pripeljalo svetega očeta na Filipine, v glavno mesto Manila.

Filipini, ki obsegajo čez 7.000 otokov, merijo 300.000 km² in imajo nad 40 milijonov ljudi. Po veri so v glavnem katoličani. Glavno zaslugo pri gradnji Kristusove Cerkve na tem Malajskem ali In-

donezijskem otočju imajo Španci. Cerkev na Filipinah je razdeljena na 13 metropolij ter več desetih škofij. Državo že petnajsto leto vodi predsednik Marcos Ferdinand, velik vpliv pa ima tudi njegova žena Imelda.

Na Filipinih se je papež mudil največ dni: od ponedeljka 16. do nedelje 22. februarja. Po stari navadi se je srečal z raznovrstnimi ljudmi, tako s predsednikom drža-

ve, s škofi, z duhovniki, redovniki, redovnicami, bogoslovci, mladino, strokovnjaki, begunci, nekatoličani in nekristjani, podjetniki in delavci. Višek je bila vsekakor razglasitev mučenca Lorenza Ruiza in njegovih petnajstih tovarišev za blažene. Pred 2 milijonsko množijo je dejal: „Biti kristjan pomeni darovati se. Umreti za vero je dano le nekaterim, živeti po veri pa je naloga vseh“.

Škofom, okrog sto po številu, katerim predseduje manilski kardinal Jaime L. Sin, star 52 let, je poudaril tri stvari: oznanjevanje božje besede, edinost in svetost življenja. Izobražencem je povedal, da jih Cerkev potrebuje za graditev božjega kraljestva na zemlji. Do svojega poklica so prišli z vestnim delom in odrekanjem. Zanje so se žrtvovali tudi njihove družine in družba, zato se sedaj ne smejo zapirati vase, temveč morajo svoje sposobnosti postaviti v službo skupnosti.

Na otoku Negrosu je nagovoril podjetnike in delavce sladkornih plantaž. V govoru je nakazal osnove krščanskega socialnega nauka, ki ga mnogi katoličani omalovažujejo in nanj pozabljajo. Na prvo mesto je postavil spoštovanje človekovega dostojanstva. Nato je govoril o socialnih krivicah, ki se širijo po sodobnem svetu. Krivično je, je sveti oče pribil, če imajo nekatere maloštevilne skupine v rokah bogastvo in oblast, velike množice pa ne morejo svojim družinam zagotoviti niti najpotreb-

nejšega za življenje.

Na obisku begunskega taborišča v kraju Morong, kjer živi okrog 20 tisoč beguncev iz Vietnama, Kambodže in Laosa, je pozval svet, naj jim pomaga.

Na otoku Mindanao, kjer živi največ muslimanov, kar dva milijona jih je med 15 milijoni prebivalcev, je dejal: „Če bo moj obisk kaj pripomogel, da se boste imeeli med seboj vsaj malo bolj radi, če boste vsaj malo bolj cerkveni in usmerjeni v skupnost, če bo v vas vsaj malo bolj zaživela želja, da bi služili, namesto da bi si dali streči, potem lahko rečem, da je bil moj obisk uspešen.“

Duhovnikom in družinam je papež Janez Pavel II. govoril posebej na otoku Cebú. V polurnem govoru se je spomnil misijonarjev ki so prinesli blagovest na Filipine. Duhovniki pa so dediči njihovega poslanstva. Če hočejo uspešno opravljati svoje delo, morajo biti osebnosti globoke vere ter izvrševalci božje besede. Posebej je še poudaril vrednost celibata. Duhovnik se mora pogumno odreči družinski sreči in tako pričati za stvari, ki jih ni mogoče videti. Glede družine pa je znova pribil, da je božja ustanova. Cerkev ne bo nikoli opustila ali spremenila svojega učenja o zakonu in družini.

Silno ganljivo je bilo srečanje Kristusovega namestnika z govavci. Dejal je: „Še naprej bom govoril ljudem, da je to bolezen s primernimi zdravili mogoče ozdravi-

ti. Zato pozivam vse, ki lahko pomagajo, da to storijo.“

Pred mikrofoni radijske postaje „Veritas“ je nato prebral poslanico azijskim narodom. Poudaril je, da katoliška Cerkev ceni vse, kar je resničnega in dobrega v azijskih verstvih. Dejal je, da čuti potrebo po razgovoru s temi verstvi, kar bi še povečalo medsebojno sodelovanje in utrdilo moralne vrednote.

Ob sklepu apostolske poti po Filipinih, ki imajo v načrtu božje previdnosti posebno poslanstvo, pa je dejal: „Ko se poslavljam, vam želim, da bi pravica in svoboda vladali po vseh vaših otokih, vaše „vedno verne družine pa naj bodo združene v veselju in ljubezni.“

Tretja postaja: 17 ur na otoku Guamu

Iz filipinskih otokov je sveti oče odletel na otok Guam, ki je v otočju Mariani v Tihem oceanu. Otok je bil prvotno v španskih rokah, od leta 1898 pa je v ameriških. Šteje okrog 100 tisoč ljudi ki so v glavnem katoličani.

V ponedeljek, 23. februarja, je maševal na glavnem trgu v Agañi, prestolnici otoka Guama. Govoril je o evangelizaciji, ki je glavna naloga Cerkve. Poudaril je, da moramo biti hvaležni tistim, ki so se za čeno mnogih odpovedi in žrtev posvetili misijonskemu delu. Toda slavna preteklost nas ne sme zapravati, kajti odgovorni smo za prihodnost. Dobesedno je rekel:

„Vere ne smemo imeti za dragoceno lastnino, ki jo občudujemo in jo imamo shranjeno na varnem. Uresničevati jo moramo v vsakdanjem življenju!“

Četrta postaja: Dežela vzhajajočega sonca

Štiri dni je sv. oče posvetil Japonski, deželi vzhajajočega sonca, cesarstvu, v katerem prevladujeta šintoizem in budizem.

Japonska, skupina več kot 3.600 otokov, ki ležijo pred vzhodnoazijsko celino, meri 369.661 km² in šteje nad 100 milijonov ljudi. Katoličani so v veliki manjšini. Imajo tri nadškofije: Tokio, Osaka, Nagasaki ter 13 škofij in eno apostolsko prefekturo. So pa zelo aktivni, posebno glede šolstva. Na slavni tokijski univerzi deluje med drugimi že vrsto let naš misijonar pesnik Vladimir Kos.

Papež Janez Pavel II. se je 22. in 24. februarja ustavil v Tokiu, 25. februarja v Hirošimi, 25. in 26. pa v Nagasakiju.

V govorih je poudaril svoje spoštovanje do japonskega naroda od cesarja Hirohita, s katerim se je tudi razgovarjal, pa do najbolj poznatega prebivalca zadnje gorske vasi. Veliko je govoril o evangelizaciji in življenjskem pričevanju za vrednote evangelija. Škofe, po številu sedemnajst, je spodbudil, naj bodo povezani s Kristusom in s Cerkvijo, naj skrbe za duhovne poklice, oznanjajo naj zdrav cerkveni nauk o zakramentu sprave in evharistije.

Predstavnikom šintoizma in budizma je dejal: „V mnogih stvarih ste že z nami, toda mi kristjani moramo dodati, da je središče naše vere Jezus Kristus, zato prinašamo njegovo ime in njegovo oznanilo vsem narodom sveta. S spoštovanjem in ljubeznijo jih vabimo, naj nam odpro svoja srca. Hkrati pa izražamo globoko spoštovanje do kulture in tradicije teh narodov. Kristusovo sporočilo je ljubezni do človeka, zato sporočilo je, da vsi pravilni sodelosmo kristjani, kadar gre za vati z vsemi verstvi, in za vojansko obrambo človekovega dostojanstva.“

Diplomate, ki so akreditirani pri japonski vladi, je nagovoril: „Vaše poslanstvo je sijajno, saj ste glasniki univerzalnosti, graditelji miru med narodi in pospeševalci novega pravičnega sveta.“

V Hirošimi kjer je padla prva atomska bomba, je med drugim zaklical: „Hirošima in Nagasaki izstopata iz drugih krajev zato, ker sta prvi žrtvi jedrske vojne... Iz tega mesta in iz tega dogodka, na katerega spominja, sta zrasla pristna nova svetovna zavest proti vojni in nova zavzetost za delo za mir.“

Zadnja postaja: Anchorage na Alaski

V četrtek, 26. februarja, ob 10.40 je letalo s papežem Janezom Pavlom II. pristalo na Alaski, v mestu Anchorage. Na Alaski, ki je ena izmed držav ZDA in meri 1.519.000 km² ter šteje nekaj nad

250.000 ljudi, je ena nadškofija in dve škofiji. Svetega očeta je v navzočnosti treh ameriških kardinalov, zastopnikov oblasti in ljudi pozdravil krajevni nadškof Hurlley. V nagovoru je dejal: „Noben papež ne bo potoval iz večnega mesta dlje kakor vi, razen če si bo izbral vesoljsko ladjo na luno.“

Po srečanju z zastopniki, duhovniki, redovnicami in redovniki ter bolniki, je papež odšel v Delaney Park, kjer je maševal na prostem. Zbralo se je okoli deset tisoč ljudi, kar je veliko za tiste kraje. Govoril je o Svetem Duhu, o neustrašeni veri prvih misijonarjev, o tr-

pljenju, ki nas ne sme odvrniti od Kristusa.

Po treh urah bivanja na Alaski, najbolj severni deželi sveta, se je sveti oče vrnil v Rim, v središče krščanstva, v mesto, kjer sta pred dobrimi 19 stoletji pretrpela mučeniški smrti sv. Peter in sv. Pavel.

Deveto apostolsko potovanje svetega očeta je vsekakor nov doprinos k rasti Kristusove Cerkve, je novo srečanje Petrovega naslednika z božjim ljudstvom, ki že veruje in upa, s človeštvom, ki zavestno ali podzavestno išče Kristusa, ki je pot, resnica in življenje.

A. S.

Z a   v s a k   t r e n u t e k   d n e v a

Vse trenutke tega dneva posvetim tebi, Gospod.
Tudi tiste, ko nate pozabim in se zate ne zmenim.
Saj ti si pri meni tudi takrat, ko sem daleč,
in zvest tudi takrat, ko te jaz nezvest zapustim.
Kakor opoldansko sonce sveti po vsej zemlji,
tako naj tvoja luč z višave sije na vsako mojo uro
in naj lije na moja dejanja blesk vere, sij upanja in dobrotljiv

Glej me pri delu, moj Bog. žar ljubezni.
V tem naporu naj najdem kos tvojega veselja,
o Stvarnik, ki si naredil svet in človeka poklical v življenje,
da nadaljuje tvoje delo in da vsaka stvar tvoje ime slavi.
Jezus, ki si bil tesar,
in Marija, ki si bila gosposdinja,
in ki sta oba okusila utrudljivi napor,
naj bo delo, kadar je težko, da se roke in tilnik utrudijo,
odkupnina za moje grehe in poroštvo za odpuščanje.

Hrana, ki je potrebna za moje telo,
naj mi bo znova in znova prilika, da te hvalim in te zahvaljujem.
Zakaj po tvoji volji, Gospod,

dajejo zemeljske dobrote mojemu umrljivemu telesu moč življenja in sveto znamenje najsvetejših skrivnosti mi pravi, da sta kruh in vino moji duši po tvoji ustanovitvi poroštvo blažene večnosti.

Daj tudi, moj Bog,
da prosti trenutki tega dneva ne bodo neploden čas,
ko bi se moja duša daleč od sebe zgubljala
v sivem dolgočasju ali prazni raztresenosti.
Daj, da se vsaka minuta moje sproščенosti ugласi s harmonijo sveta,
kjer si ti pričujoč, naj bo odsev tvoje slave v mojem srcu.

Posebej te prosim, Gospod:
v trdem metežu življenja mi daj moči, da bom ljubil.

Moje roke naj bodo odprte,
moj pogled odkrit in moje srce plemenito
do vseh okrog mene in do vseh, ki me srečujejo.

Daj, da odpuščam, da se žrtvujem,
imam sočutje s preskušanimi brati
in da se zares veselim, če so srečni.

Namenov in dejanj naj ne oskrunja nobena dvoličnost, nobeno lice-
merstvo.

Daj, da bom po tvojem zgledu potrpežljiv in dober, čist in iskren,
da bo prebivala v meni Kristusova ljubezen.

D a n i e l - R o p 3

ENA ŠKRLATNA IN ENA SIVA PESEM

1.

O, roža večera
škrlatnih vonjav,
skrivaj mi odstiraš
v telesu daljav
oči,
da v njih zvezde žarijo.
Večera se cveti
razsujejo v noč,
na morskih trepetih
za vedno so proč.
Na bregu
stoji hrepenenje.

2.

Ve megló so zaviti
začetki luči,
iz svilnatih niti
in perja noči
megló,
ki jo ribnik ustvarja.
In veter napiše
popevčico v šir,
z žafrani še tiše
igra na klavir
sivini,
ki nima nikogar.

Vladimir Kos

1981 - leto prizadetih

Organizacija združenih narodov je razglasila leto 1981 za „Leto prizadetih“. Pobuda OZN je brez dvoma nekaj prvotno krščanskega. Utemeljene statistike vedo povedati, da je skoraj 10% vsega človeštva na ta ali drug način prizadetega. Zaradi telesnih, duhovnih, duševnih in socialnih poškodb je veliko ljudi od otroštva naprej, in pogosto trajno, potrebnih varstva in pomoči.

Prizadetemu človeku je težko, da bi se počutil kot polnovreden član družbe. Posebno se ne čuti doraslega v družbi, ki pogosto vrednoti človeka samo po njegovem učinku. Neredko dajo zdravi ljudje prizadetim čutiti svojo

premoč ter se skušajo pred njimi zavarovati z različnimi, pogosto zares vprašljivimi opravičili. Prizadeti si pogosto ne upa navezati stika izven svoje skupine in vendar hrepeni, da bi ravnali z njim prav tako kot z drugimi ljudmi. Prizadeti želijo, da jih sprejmemo kot enakovredne člane družbe.

Celotna družba, ki jo žene iskanje uspehov, učinkovitosti in pridobivanje bogastva, le težko sprejme in prenaša prisotnost prizadete osebe. Pa tudi v ožjem družinskem krogu. Rojstvo invalidnega otroka ali kasnejše odkritje njegove prizadetosti lahko povzroči celó pri starših ali sorodnikih zmedo pred dejstvom. Rojstvo prizadetega otroka se jim

zdi zguba, ne pridobitev. Pogosto pozabljamo, da posledice trpljenja in stiske staršev morejo slabo vplivati na otroka. Ta zelo hitro občuti, če smo nanj ponosni, če smo srečni v njegovi bližini, ali pa nasprotno, da smo nad njim razočarani. Prehitro mislimo, da prizadeti otrok ničesar ne razume. Toda kot vsak otrok je tudi prizadeti zelo intuitiven, hitro začuti, ali je zaželen ali pa vzrok zadrege, bojazni in razočaranja. V tem primeru raste z občutkom, da ni ljubljen. Čuti se krivega za žalost staršev, krivega celo za svoj obstoj.

Prizadeta oseba nas sili k razmišljanju o smislu človekovega življenja. Kaj je bistvo človeka? Ali njegove razumske in druge sposobnosti, ali sposobnost za delo, ali pa vedrost in preprostost njegovega srca, sposobnost ljubiti? Ali je prizadeta oseba z vsemi duševnimi, čutnimi in fizičnimi razlikami popolna človeška oseba, ki ima vse enake pravice kot mi, ki se imamo za normalne?

Spremeniti mišljenje in srce

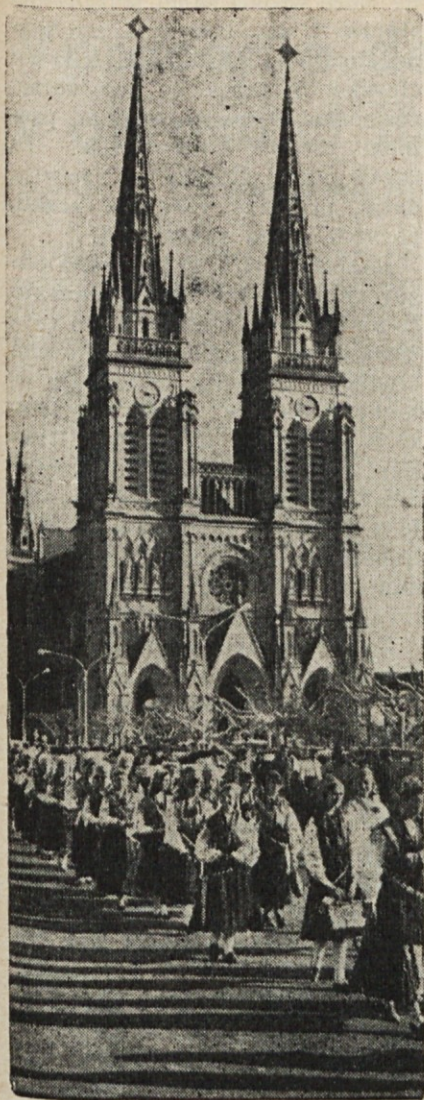
Trpljenje prizadete osebe je dvojno: poleg duševne in fizične prizadetosti nosi v sebi ranjeno zavest o sebi. Jasno je, da se te oblike prizadetosti še stopnjujejo v zvezi s težino bolezni ali njenimi posledicami, prav tako tudi če ga družina in okolje ne sprejemata. Neka oseba, čeprav razumsko ali telesno zelo prizada,

je lahko srečna in vedra, če je lepo sprejeta in resnično spoštovana, medtem ko bo druga oseba nesrečna, čeprav je veliko manj prizadeta, a zavržena.

Bistvena pomoč, ki bi jo družba morala nuditi staršem prizadetega otroka, je, da bi starši sprejeli otroka, kakršen je, da bi odkrili njegove kvalitete ter bi po prvih trenutkih razočaranja spet našli upanje. Nikakor ne smemo dopustiti, da bi bil prizadeti človek manj vreden ali izgubljen. V kolikor staršem in okolici uspe sprejeti otroka, ga ljubiti in spoštovati, kakršen je, mu pomagati razviti njegove sposobnosti — čeprav so lahko zelo omejene — prej ko objokovati njegove pomanjkljivosti, v toliko bo otrok hitreje in bolje rasel in napredoval.

Če hočemo resnično pomagati prizadetim osebam, ne zadostuje le ustanavljanje novih zdravstveno-pedagoških ustanov, poklicnih zavodov, posebnih delavnic ali le financiranje oskrbovalnih stroškov. Zahteva se veliko več: sprememba odnosov, spreobrnjenje srca, drugačna lestvica vrednot, prenovljena družba, kjer ljudje ne bodo le zavidali in se čudili močnim, bogatim in sposobnim, ampak kjer bo tudi najbolj slaboten priznan kot oseba, kjer bo vsako bitje s svojimi pomanjkljivostmi in kvalitetami veljalo za nekaj edinstvenega. Kako priti do tako spremenjenega mišljenja? Treba se je navzeti drugačnega

duha, spremeniti je treba strukture, kjer ne bo v ospredju učinkovitost, uspešnost in iskanje materialnih dobrin, marveč spošto-

vanje in naklonjenost do najslabotnejšega.

Evangeljsko sporočilo: blagor ubogim!

Evangelij nam glede vprašanja prizadetih nudi zelo jasno usmeritev. „Duh Gospodov je nad menoj, zato me je mazilil. Poslal me je, da ubogim oznanim blagovest, da naznanim jetnikom oproščenje in slepim pogled, da zatirane izpustim v prostost in oznanim leto božjega usmiljenja“ (Lk 4, 18 sl.; Iz 61, 1).

Jezus se je obračal posebno k tistim, ki so bili v njegovi okolici izključeni celo iz bogoslužnega zbora: k pohabljenim, hromim in slepim. Osebnost se je zavzemal zanje in iskal neposrednega srečanja z njimi. S tem je pokazal, da je prišlo za vse božje kraljestvo, ki ga je oznanjal kot ponudbo ljubečega božjega usmiljenja. Mnogim je s svojo ozdravljajočo močjo odvzel breme bolezni, čeprav ne vsem. Jezus pa je storil še več. Za trpeče je trpel in sprejel tudi smrt nase (Mt 8, 17; Iz 53, 4). Njegovo trpljenje je postalo za človeštvo rodovitno, ker je zaradi njegovega zveličanja sprejel nase v pokorščini in ljubezni svoj križ (Jn 10, 17 sl.).

Posebno trpljenje prizadetega človeka in njegova velika bolečina je v občutku, da je zavržen. Toda Jezus oznanja veselo sporočilo ravno ubogim. Blagor — ne bogatim, marveč ubogim; ne si-

tim, marveč tistim, ki so lačni, ne tistim, ki jih vsi občudujejo, marveč preganjanim. Jezus se ni zadovoljil s tem, da je bil blizu odrinjenim, Marijam Magdalenam, tudi sam je postal eden izmed zavrženih. Sprejel je, da so ga porinili na rob življenja, ga izključili, ga križali. Razodel nam je, da ima Bog posebno rad prav zavržene. V priliki o kraljevi svatbi so bili „normalni“ preveč zaposleni s svojimi opravki, da se niso mogli odzvati kraljevemu vabilu, medtem ko so ubogi takoj prišli, skakajoč od veselja. Tisti, ki nima nič in ki je bil od vseh odrinjen, takoj sprejme roko, ki mu je ponujena. Bogati pa se izogiba vseh, ki se mu približajo, z bojaznijo: mogoče mi hočejo vzeti denar...? Jezus ima rajši ubogega, ki ga je pripravljen sprejeti.

Končno upanje prizadetega ostaja v zavesti, da mora biti ljubljen z ljubeznijo, ki je močnejša od smrti. Čutil jo bo v intimni prisotnosti in bližini, ki napolnjuje njegovo bitje, čeprav navadno okolica tega ne opazi. Ta vesela novica ubogemu je Jezus sam, ki živi v njem in ga kliče k vstajenju.

Odpraviti korenine in posvetiti prizadetost

Ni težko z veseljem ugotoviti, da želi Organizacija združenih narodov z „Letom prizadetih“ dobrohotno opozoriti ljudi po vsem svetu na prizadete. Toda ta skrb

ne more veljati samo prizadetim. Odpraviti moramo korenine prizadetosti, kolikor so odvisne od človeka. Ti vzroki so npr. vojne, čezmerno uživanje alkohola, problem mamil, odgovornost za zdrav razvoj človeka od spočetja dalje, previdne vožnje v zraku, po vodi in po suhem, itd.

Hvaležni moramo biti vsem odgovornim v različnih ustanovah. Hvaležni vsem ljudem, ki se zavzemajo za pravico do človeka vrednega življenja in razvoja osebnosti za vse, ne le za tiste, ki so sposobni in uspešni. Hvaležni zdravnikom in zdravstvenim delavcem ter strežniškemu osebju v domovih za prizadete, ki z ljubečim in občutka polnim ravnanjem lajšajo usodo ostarelih, invalidov, prizadetih otrok itd.

Beseda spodbude prizadetim samim in njihovim družinam. S svojim pogosto junaškim sprejemanjem življenja so nam prizadeti zgled v težkih urah in preizkušnjah življenja ter nam tako dajejo moč, da vzdržimo in ne obupamo.

„Leto prizadetih“ naj bi tudi in še posebej nam kristjanom znova poživilo zavest, da Bog ne gleda na zunanost, ampak na dobroto srca; da smo pred Bogom vsi enakovredni, prizadeti in „normalni“; da ni krščansko deliti ljudi v kategorije; in končno, da ima takšno ali drugačno trpljenje pred Bogom nesluteno posvečujočo in zveličavno moč — prav po zgledu Jezusovega trpljenja in križa!

J. Re.

Vprašanje dela v okrožnici Rerum novarum

(Za praznik dela ob 90. obletnici okrožnice)

Okrožnica Rerum novarum papeža Leona XIII. bo še za dolgo časa ena najbolj znanih socialnih okrožnic Cerkve. Kljub temu, da je od njene objave poteklo že devetdeset let, ima še vedno velik vpliv v katoliških socialnih gibanjih po svetu, vzbuja še vedno veliko spoštovanje pri nekatoličanih, niti je ne morejo prezreti voditelji gospodarskega življenja in inspiratorji gospodarske in socialne politike.

V dobi, ko je bil razmah gospodarskega liberalizma na višku, ko sta bila revščina in izrabljanje delavskih množic vnebovpijoči, ko se je Marx s svojim manifestom v letu 1848 proglasil za odrešenika izkoriščenega delovnega človeka, je papež Leon XIII. uradno potrdil prizadevanje in nauk krščanskih socialnih mislecev, ki so se že veliko časa prej kot Marx trudili za odpravo krivic, ki so se godile delovnemu človeku, se

Orač za plugom (Lojze Perko)

uprli Marxovemu nauku zaradi demagogije in nevarnosti, ki ga predstavlja za človeka. Videli so, da hoče osvoboditi človeka vprašanja tvarnih potreb, pahniti pa ga še v večjo duhovno bedo, v družbo, v kateri ni svobode.

Papež Leon XIII. ne rešuje perečega socialnega vprašanja z uničenjem kapitalizma in kapitala s pomočjo upora in zmagoslavnega pohoda izkoriščanih množic, ampak išče sporazum in sožitje med sprtimi. Njegov cilj je spreobrniti, počlovečiti, pokristjaniti kapitalizem, mu predočiti njegove socialne dolžnosti do delojemalca in družbe, nakazati pot, katere se mora držati, če se hoče obvarovati lastnega uničenja. V delavcih vzbuja zavest enakopravnosti, otroštva božjega, jih pouči o pravicah in dolžnostih, jih brani, državno oblast opozori na dolžnost, da mora ščititi socialno šibkejše in jim pomagati. Papež hoče pravično družbo, je apostol socialne pravičnosti, ki ima korenine v naravnem pravu in evangeliju.

Delu čast

Vsaka človekova aktivnost, umska ali fizična, je delo. Vendar v vsakdanjem govoru pod delom največkrat razumemo samo fizično ali ročno delo. Skozi zgodovino je ta vrste dela bila večkrat zaničevana, smatrana kot opravilo sužnjev in nečastno kulturnega človeka. Kristus je tudi ročno delo posvetil, sam je veljal za

tesarjevega Sina, in mu dal nadnaravno veljavo in pomen. Že prva Cerkev se je tega pojmovanja dela močno poprijela in ga obnavljala in širila skozi stoletja. Tako je ročno delo postalo med kristjani bratska vez, združevalo jih je v poklicnih in stanovskih organizacijah, delodajalce in delavce, pod zaščito izbranega nebeškega zavetnika.

Te stanovske organizacije delovnih ljudi, ki so rastle iz korenin prvotnega socialnega nauka Cerkve, niso bile brez napak, saj so jih vodili ljudje, največkrat s plemenitimi nameni, a tudi človeškimi slabostmi. Skozi stoletja se je na policah njihovega delovanja in življenja nabralo veliko prahu, ki ga včasih niso pravočasno odstranili. Včasih jih je prehiteval tek tehničnega razvoja, zopet drugič so se preveč predali stanovskemu ali slojnemu egoizmu, ki je vodil v zaprtost zaradi strahu pred razvojem in konkurenco. Kljub vsem napakam in pomanjkljivostim so sprejemale tehnološki napredek in kulturni razvoj ter napredek družbe, ga skušale asimilirati, a predvsem so mirnim potom reševale medsebojne socialne probleme, predvsem odnose med delom in kapitalom, to je med delodajalci in delojemalci. Ne more se reči, da je šlo brez težav, ker bi bil potem že nekak raj na zemlji, vendar socialno vprašanje ni bilo pereče in ni prestopilo meja tolerance. V teh sorazmernih maj-

hnih podjetjih, predhodnikih sodobne industrije, sta delodajalec in delojemalec iskala sožitje. Seveda pa je bil težak položaj nesvobodnega kmeta, ki ga je izkoriščala gosposka, kateri je bil sredstvo za dosego zaželenih dohodkov. Tudi jarem tlačanstva je Cerkev skušala lajšati, največkrat z razumevanjem spremljala upore kmečkih množic, dokler niso dosegle svoje emancipacije v prvi polovici devetnajstega stoletja, ki pa še tudi potem ni ostala brez pelina za dolgo dobo.

Francoska revolucija ob koncu 18. stoletja je v potokih krvi, a pod gesli svobode, enakosti in bratstva, med drugim zrušila ob-

stoječe stanovske in poklicne organizacije delavcev in delodajalcev. Ker je šlo za rušenje, se je samo rušilo, ni pa prinesla odgovarjajočega nadomestila, ni znala, kaj naj iz ruševin požene. Najbolj vidna posledica te revolucije je bila sekularizacija družbe in njenih ustanov. Nosilci oblasti in gospodarskega življenja so si prilaščali pravico neomejene svobode brez odgovornosti. To je zrušilo večstoletno socialno ravnovesje in družbeni red, ki ga revolucija ni znala niti imela s čim nadomestiti. Posledica je bila nebrzdano izkoriščanje delavcev v obrti in nastajajoči industriji ter pozneje oderuštvu od tlačanstva osvobojenega kmečkega človeka. V nebrzdani gospodarski tekmi je človek postal tvaren objekt in se je cena njegovega dela določevala po zakonu ponudbe in povpraševanja, bolje rečeno, po volji gospodarsko močnejšega. Delo je bilo oropano svojega dostojanstva, ki mu ga je vrnilo in ohranjevalo krščanstvo. Od tod začetek mizerije in revščine do naših dni, v kateri se je spočel virus sodobnega marksizma.

Leon XIII. se v okrožnici *Rerum novarum* upre temu ropu časti dela in njegovemu izkoriščanju. Ponovno, enako kot prvo krščanstvo, vrača delu čast in dostojanstvo ter njegove dedne pravice. Bogatinom in podjetnikom pravi, da ne smejo imeti delavce za sužnje. Pravičnost zahteva, da

v njih spoštujejo dostojanstvo osebnosti, zlasti ker je povečana s posebnim znamenjem krščanstva. Nobeno koristno delo ni človeku v sramoto, ampak v čast, bodisi če poslušamo naravno pamet ali krščansko modroslovje, ker nudi pošteno možnost za ohranitev življenja. Sramotno in nečloveško pa je, če kdo ljudi izrablja kot blago, za dobiček, ter jih ne ceni višje kakor toliko, kolikor premorejo s svojimi mišicami (Rn, tč. 3).

Z delom rok si človek ne more zbrati bogastva ali velikega premoženja, najdemo le redke izjeme. V Leonovem času je bilo delo, predvsem ročno, navadno spremljano z revščino, imeli so za iz rok v usta, za sproti. Mnogi so smatrali tak položaj človeka za manjvrednega. Toda imeti, skupen premoženja, ni merilo za vrednost človekove osebnosti. Papež k temu pravi, da Cerkev tiste, ki nimajo premoženja, poučuje, da jim uboštvo po božji sodbi ni v nečast in se jim ni treba sramovati, da si z delom pridobivajo svoj kruh. To je z dejanjem potrdil tudi Kristus, ki je za blagor ljudi ubog postal (2 Kor. 9-8) in čeprav je bil božji Sin in Bog sam, je vendar hotel veljati za tesarjevega sina... Kateri opazujejo božjo modrost tega zgleda, bodo lažje razumeli, da sta pravo dostojanstvo in odličnost človeka odvisna od nravnosti, to je od čednosti. Čednost pa je skupna dediščina ljudi in

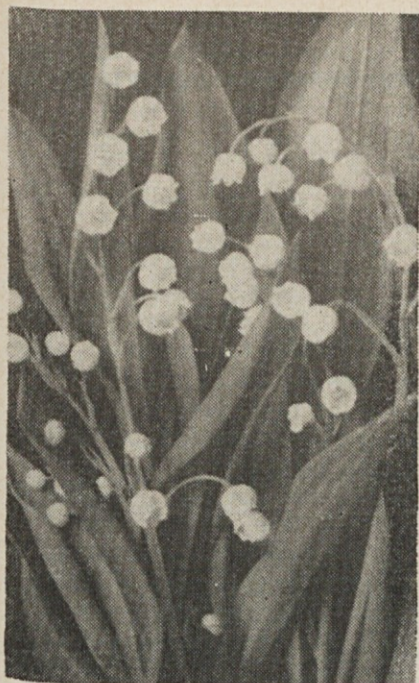
enako dosegljiva najvišjim in najnižjim, bogatim in revežem (Rn, tč. 40).

Ljudi ne razlikuje imetje, to je imeti, ampak, kaj so, to je biti. Ker izhajamo od skupnega Očeta in z istim življenjskim ciljem, smo kot otroci božji vsi enaki. Delo ni pečat sramote in manjvrednosti za nikogar. Zato ni razloga, da bi se premožni prevzeli duha napuha, ker Bog s posebno ljubeznijo objema najnižje in tiste, ki trpijo krivice (Rn, 41).

Pravica do pravične plače

Vsak človek, tudi najbolj preprost in reven, ima pravico do življenja in do vseh sredstev, ki so potrebna, da si to življenje ohrani, se izpopolnjuje, da je vsak dan boljši in plemenitejši, vedno boljši človek. Za človeka, ki dela, to je za večino ljudi, je reden vir dohodkov njegova plača ali mezda. Glede tega ni posebnih težav, je na splošno vsakemu jasno in razumljivo. Težave pa nastopijo pri določanju višine te plače ali mezde. V prvih časih vzpona gospodarskega liberalizma in še dolgo potem se je tudi človekovo delo smatralo kot navadno blago. Zato se v imenu gospodarske svobode tudi delavčev zaslužek določa po zakonu ponudbe in povpraševanja. Ta svobodna tekma pa je delavca kot gospodarsko šibkega in odvisnega od dnevnega zaslužka pahnila v bedo. Sprejeti je moral diktat močnega in se mu podrediti, če

je hotel živeti. In zaslužek za opravljeno delo niti vedno ni kril najosnovnejših življenjskih potreb.

Leon XIII. to stanje obsodi kot krivično (Rn, tč. 64). Delo mora vzdrževati varčnega delavca in mu omogočati dostojno življenje (Rn, tč. 64). To pa ne pomeni, da zadostuje samo za prehrano, ampak mora kriti tudi potrebe, ki izhajajo iz skrbi za zdravje in pridobitev lastnega premoženja, omogočiti mu mora prihranek.

Delavec ima pravico ustanoviti si družino in dom. Zaslužek dela njegovih rok in uma mu

mora omogočiti, da to družino in dom vzdržuje. Zato papež uči, da mora biti plača družinska. Ta pa ni več odvisna od delavca in delodajalca, poseči mora tudi država in vprašanje urediti tako, da delavci take plače v resnici prejemajo. Biti morajo realna pomoč družini za njene dejanske potrebe in ne neko simbolično dejanje in formalnost.

Pravična plača pa ni samo v korist delavcu, ampak celotnemu gospodarstvu. Omogoča, da si človek omisli razpoložljive dobrine na trgu in s tem svojim povpraševanjem omogoča normalno proizvodnjo in gospodarsko rast. Blagoslov pravične plače se tako razliva na celotno družbo. Ustvarja se skupna blaginja, dobro vseh, ki je predpogoj socialnega miru.

Pravica samoobrambe

V nebrzdani gospodarski tekmi osamljen delavec ne pomeni dosti. Vedno podleže močnejšemu, v tem primeru delodajalcu. Osamljenost pa nima samo tvarnih posledic, ampak tudi psihološke. Množice osamljenih brez moči in pomoči prevzema strah, da ostanejo brez zaposlitve in s tem brez dohodkov. Ta osamljenost in strah sta v veliko korist kapitalu in njegovim ciljem, zato je vedno nasprotoval delavskemu združevanju in povezanosti.

Krščanski socialni misleci 19. stoletja, predhodniki okrožnice Rerum novarum, so prvi uvideli

težke posledice delavčeve osamljenosti in strahu ter se zavzemali za organiziran nastop delavcev. Pri svojih prizadevanjih so naleteli na velika nasprotovanja vladajočega liberalizma. Sredi tega dela je Marx v svojem manifestu maščevalnosti l. 1848 kriknil tem množicam brez pravic, da se naj združijo za uničenje brezvestnega kapitalizma. Od tedaj naprej se je v delavske vrste prenesla tudi borba med marksizmom in krščanstvom. Mnogi delavci, preslepljeni zaradi obljubljenega raja na zemlji, so začeli zapuščati krščanstvo. Začel se je odpad delavcev od Cerkve, ki še ni ustavljen vse do naših dni. Tvarni revščini je marksizem dodal še duhovno in moralno, v delovnem človeku je začel uničevati zavest dostojanstva otroštva božjega.

Sredi ostrega boja krščanske socialne misli s kapitalizmom in varljivim marksizmom je Leon XIII. v okrožnici slovesno proglasil naravno delavčevo pravico do združevanja (Rn, tč. 69-78). Delavcem je priporočil, naj se v obrambi za svoje pravice organizirajo. Tako bodo sposobni braniti se pred izkoriščanjem in pridobiti potrebno zakonodajno zaščito.

Pri priporočilu, da se naj delavci organizirajo, se ne sme razumeti, da se naj organizirajo v kakršnih koli organizacijah. Ker se pri reševanju socialnega vprašanja ne gre samo za vprašanje

kruha, ampak tudi za prepričanje, papež priporoča krščanske delavske organizacije, ki bodo reševale socialno vprašanje po načelih evangelija in socialnega nauka Cerkve. Te si naj osvoje svet, združijo vse delavce in ljudi dobre volje.

Papež pa ne ostane samo pri teh priporočilih delavcem, gre še naprej. Ker so delavci socialno šibkejši sloj, tudi združeni v borbi s kapitalom ne zmorejo dosti. Zato insistira, da poleg pravnega priznanja država tudi podpira delavska združenja pri njihovih prizadevanjih, jim nudi potrebno zaščito. S tem je dal pobudo za socialno zaščitno zakonodajo, ki je eden izmed vidnih znakov sodobne državne organizacije.

Ob zaključku okrožnice, ki je namenjena predvsem vernemu človeku, mu papež pove, da je delavsko vprašanje, dandanes socialno vprašanje, tudi versko vprašanje. Za njegovo reševanje je potrebna npravna obnova in nadnaravna sredstva. To dvojje mora spremljati delavska združenja pri njihovem delu, ki tako ne bodo nosilec sovraštva in razrednega boja, ampak nosilec največje čednosti, to je krščanske ljubezni (Rn, tč. 83).

V okrožnici, katere devetdesetletnice se spominjamo, Leon XIII. govori tudi človeku druge polovice 20. stoletja ter mu nakazuje pot za reševanje socialnih težav tudi naših dni.

Avgust Horvat

Zakaj verujemo?

Če vprašamo kakega zavednega katoličana, zakaj veruje v resnice, ki jih izpoveduje v veroizpovedi, nam bo odgovoril: „Ker jih je razodel Bog, ki vse ve in ki je resnicoljuben in se zatorej ne more motiti in nas ne more varati.“ Če pa ga potem še naprej vprašamo: „Kako pa veš, kaj je Bog dejansko razodel?“, nam bo odgovoril: „Ker mi od Kristusa ustanovljena Cerkev nezmotno izpričuje, katere resnice je Bog razodel“.

Ti odgovori so popolnoma pravilni, a vendar potrebujejo, da bodo lažje umljivi, nekoliko razlage. Tu ne gre za zgolj teoretična vprašanja, ki bi ne imela nobenega praktičnega pomena za naše versko življenje. Prav nasprotno: gre za nič manj kot za utemeljitev naše vere. Tiste vere, na katero gradimo verniki vse svoje življenje. Če namreč ni res, kar verujemo, potem je prazna naša vera. Potem smo — po besedah sv. Pavla — najbolj nesrečni in nespametni ljudje na svetu in bi bilo bolje, če bi se predali lagodnemu življenju, kakor ga živijo tisti, ki se ravnajo po geslu: Jejmo, pijmo in uživajmo, saj bo jutri itak vsega konec!

Sebi in po potrebi tudi drugim moramo vsak čas znati dati popolnoma zadovoljiv odgovor na to temeljno vprašanje, namreč,

zakaj verujemo. Človek ne more živeti v miru in notranje vesel ter zadovoljen, če nima absolutno trdne zavesti, da njegova vera res sloni na razodeti božji besedi.

Zakaj torej katoličani verujemo? Tisti, ki so od Boga neposredno prejeli razodetje, kot so bili očaki in preroki v Stari zavezi, so bili po posebnem božjem razsvetljenju tako gotovi v svoji notranjosti, da so ne samo točno vedeli, kaj jim je Bog razodel, ampak tudi, da jim je res Bog tisto razodel. Zato niso potrebovali nobenega drugega dokaza za svojo vero. Niso mogli niti najmanj dvomiti, da jim je res govoril Bog.

Nam pa Bog ne govori tako. Tudi ni več Kristusa med nami, ki bi ga mogli slišati in videti čudeže, ki jih je storil. Seveda tudi mi danes verujemo iz istega razloga, zaradi katerega so verovali stari preroki in očaki in apostoli, ki so bili priče Kristusovih čudežev, namreč, da je bil Kristus Bog in da so torej njegove besede res božje besede, božje razodetje.

Na vprašanje pa, od kod vemo, kaj je božje razodetje, kaj torej moremo in moramo verovati kot božjo besedo, si pa katoličan odgovori: „Ker mi Cerkev z nezmotno gotovostjo pove, kaj je Bog razodel“. Bre z Cerkve ne moremo

biti gotovi, kaj je dejansko Bog razodel, in bi bili vedno v nevarnosti, da bi imeli za božjo besedo kaj, kar ni, in obratno. Ni zado- sti, da poznamo sveto pismo. Res je, da je sveto pismo božja razodeta beseda, a kdo nam zagotovi, da res pravilno razumemo, kar je v svetem pismu zapisano. Nekdo nam mora z nezmotno gotovostjo povedati, kako je treba razna me- sta svetega pisma razumeti. Kam privede osebna razlaga svetega pisma, nam zgovorno izpričuje dejstvo tako številnih protestant- skih sekt, ki ne priznavajo Cer- kve in njenega nezmotnega učiteljstva in se zato ne skladajo ni- ti v osnovnih verskih resnicah.

Vendar nam ostane še eno, zad- nje vprašanje, če hočemo, da bo celotna zgradba naše vere slonel na res neizpodbitnem temelju in da se bo naš duh dokončno umi- ril. In to vprašanje je: „Kako vem, da je Cerkev res nezmotna, kadar razlaga božje razodetje?“ To je važno vprašanje, kajti če mi to ni jasno, potem celotna zgradba moje vere sloni na sla- bih temeljih. A tudi na to vpra- šanje imamo katoličani jasen in gotov odgovor: To vemo, ker je Bog potrdil svoje razodetje z mnogimi čudeži in prerokbami, ki so jih v Stari zavezi delali očaki in preroki in v Novi zavezi pred- vsem Kristus sam in za njim tudi njegovi apostoli. Čudeži in pre- rokbe so nad vsak dvom vzvišena znamenja in priče božje vsemo- gočnosti, s katerimi je neizpod-

MOLITVENI NAMEN Z A M A J

SPLOŠNI: Da bi se nau- čili bolj ceniti prijatelj- stvo z Jezusom, ki nas ljubi tudi s svojim človeš- kim srcem, in ga uživati z večjo pozornostjo.

MISIJONSKI: Da bi se po sinovski ljubezni do presve- te device Marije, Matere Cerkve, okrepila plodnost mladih Cerkvá.

bitno overovil tiste, ki so govorili v njegovem imenu. Nihče ne mo- re storiti čudeža, če mu Bog ne da te moči: Bog dela čudeže po svojih pričevalcih prav zato, da overovi njih pričevanje kot svoje pričevanje. Kristus sam se je po- gosto skliceval na svoje čudeže, ko je zahteval vero v svoje bese- de.

Tako smo prišli do konca naše poti. Naša vera se opira na Bo- ga, ker verujemo Bogu, ki je vre- den naše brezpogojne vere. Cer- kev pa je tista, ki nam z nezmot- no gotovostjo pove, kaj je Bog ra- zodel. In tej Cerkvi je Kristus dal nezmotno učiteljsko avtorite- to, da človeštvo vodi do tistega stanja, kjer bo prenehala vsa ve- ra, ker bomo v nebesih gledali to, kar sedaj verujemo. Tu gledamo kot v zrcalu, tam pa bomo videli Boga iz obličja v obličje.

Lojze Kukovica

Nekdo, ki je naša neizbežnost

Zakaj je Bog vendarle hotel biti izbira, najprej za angela in potem za človeka, posebno ko je vnaprej vedel, kako se bo pri obeh ta licitacija iztekla?

Brez dvoma je edini argument ki nam more kolikor toliko posvetiti v to skrivnost, vzvišenost, ki jo Bog pripisuje svobodi svoje kreature. Za Boga mora biti svoboda nekaj neznanskega: nekaj tako neprecenljivega, da te cene ne odtehta niti mogočnost nepopravljivega falimenta, pekla. To bi se reklo, da je božji rešpekt pred našo ubogo svobodo — nenehno pogojeno od dednosti, vzgoje, živcev — tako rekoč neskončen: noben revolucionar v zgodovini še ni postavljajl ideala svobode tako visoko kakor Bog sam. Na začetku angelove in človekove drame je nepopustljivost, s katero se je Bog, ki je svoboda sama, postavil na stališče svobode.

In vendar skrivnost ostaja kljub temu skrivnost: ocean, nad katerim sicer razločujemo smeri neba, a kjer naša vesla zajemajo v nedoumljivost.

Ustvariti bitje, o katerem vnaprej veš, da bo njegova usoda večna nesreča, ta mogočnost presega mere človekovega razuma in človekovega srca. Na ta ugovor kristjan objektivno ne more odgovoriti: lahko se samó v neomejeni zaupljivosti prepusti Njemu, ki ne samó da s svojim umom presega

naš um, ampak s svojim srcem presega tudi naše srce.

Druga plat skrivnosti: zakaj Bog ni hotel postaviti pred to izbiro prav vseh? Zakaj so te izbire oproščeni milijoni ljudi, ki umrejo, preden pridejo k pameti, se pravi k sposobnosti izbiranja? Zakaj se jim Bog v bistvu daruje, ne da bi bil od njih izbran? Morda zato, ker bo Bog za vse, tudi za največje svetnike, samo neskončen dar in si bo mogel dejansko človek iz svojih lastnih moči izbrati samó pekel?

Roke nam lahko samó trepetajo, v upapolnem somraku skrivnosti, ki nas presega.

Toda kdor se ponuja v izbiro, mora biti na dosegu. Bog, če je, mora biti odkriljiv, mora biti c-svojljiv, mora biti izberljiv.

Še več: tudi če Bog za eno poluto našega bitja ni evidenca, mora biti evidenca za njegovo drugo poluto.

Boga moramo tako ali drugače videti, če sploh hočemo kaj izbirati. Bog ne more biti nekakšen maček v žaklju, dostopen samó za kakšno več ali manj čudaško filatelistsovsko stikljivost. V vsej svoji čutni neevidentnosti mora le biti Sonce, ki nas slepi.

Dejansko niso redki ljudje, ki po svoje Boga „vidijo“. Še več, ki jim je Bog v življenju skoraj eksperimentalno izkustvo. Pravzaprav je takšno zaznavanje Boga — dejstvo,

ki ga dojemaš z vso psihično realnostjo — za vernega človeka več ali manj normalna stvar. Tudi v noči vere, sredi čustvene gluhoti ali razumarske demonije, jim Bog ostaja evidenca. Evidenca, tudi kadar se jim skrije. Sonce, tudi kadar je nad njimi oblok teme.

Morda tako, kakor postane shizofreniku evidenca to, po čemer vpije njegova razmajana podzavest? Nikakor. To je evidenca, ob kateri ostajaš tako prisoben, da ti po malem zmeraj gre na upor proti njej. Shizofrenik se v svoji evidenci pre-

da z glavo navzdol, v sebi požge vse zavore, v tej svoji bolni evidenci zgori. To pa je evidenca, ob kateri ohranjaš ne samó vso svojo psihično normalnost, ampak tudi zaviralnost. Normalen vernik doživlja to evidenco na dokaj trezen način: s preračunljivim praskanjem za ušesom, zmeraj poskušajoč z njo neki čim lagodnejši modus vivendi, vedno iskaje nekaj prežitka za neko drugo, še ostrejšo evidenco, za svoj mizerni Jaz.

(Bo še)

Alojz Rebuta

Tomaz Kempčan

Iz Hoje za Jezusom

Bog lahko več stori, kakor je človeku možno razumeti.

Najvišja modrost je svet zaničevati in nebeško kraljestvo iskati. Vsi smo slabi, a nikogar ne imej za slabšega kakor samega sebe. To bi moralo biti naše opravilo: Premagovati samega sebe in vedno napredovati v dobrem.

Modrost je, da ne verjameš vsake besede in da ne razneseš takoj, kar slisiš ali verjameš.

Iščimo v knjigah bolj koristi kakor pa lepih besed.

Če človek premaguje strasti, najde pravi srčni mir, ne pa če jim služi. Ponižni živi v vednem miru, v sreju prevzetnega pa vlada pogosto zavist in nevolja.

Sicer moramo vse ljubiti, a posebna prijaznost ni dobra. Ne odkrivaj vsakemu človeku svojega srca!

Ako pa je Bog med nami, je treba, da včasih odnehamo od svoje misli zavoljo ljubega miru.

Koristni so pobožni pogovori o svetih rečeh, zlasti kadar se družijo v Bogu taki, ki so enega duha in srca.

V blaženem miru bi lahko živeli, ko bi se ne ukvarjali s tem, kar drugi govore in delajo in kar nam ni nič mar.

Dobro je, če nam ljudje včasih ugovarjajo, če slabo in krivo o nas sodijo, tedaj bolj iskreno iščemo Boga za svojo notranjo pričo.

Skraja se srčno upri, sicer bo zdravljenje prepozno.

Glej nase in ne sodi drugih!

Za nobeno stvar na svetu in iz ljubezni do nobenega človeka ne smemo kaj slabega storiti.

Česar človek na sebi ali na drugih ne more zboljšati, mora voljno prenašati, dokler Bog drugače ne uredi.

Če ne boš sam sebi delal sile, greha ne boš premagal.

Kar misliš in delaš, misli in delaj, kakor bi že danes moral umreti.

Pri vseh rečeh glej na konec in misli na ostrega sodnika, ki mu ni nič skritega.

Božje kraljestvo je mir in veselje v Svetem Duhu.

Imej čisto vest in Bog te bo dobro branil.

Kakršen je kdo v srcu, tako presoja zunanje reči.

Če paziš na to, kaj si sam v sebi, se ne boš menil za to, kaj ljudje o tebi govore.

Ljubezen do stvari je slepljiva in nestalna. Ljubezen do Jezusa verna in stanovitna.

Brez prijatelja je težko živeti in ako ti Jezus ne bo nad vse prijatelj, boš preveč žalosten in zapuščen.

Uči se zapustiti prijatelja zaradi Boga!

Nihče ni bogatejši kot tisti, ki zna sebe postaviti na zadnje mesto.

Odpovej se samemu sebi in vzemi križ na svoje rame!

Zapri vrata počutnosti, da boš mogel slišati, kaj govori v tebi Gospod.

Ljubezen je čista. Kdor ljubi, mora vse, kar je težkega in grenkega, rad prevzeti zaradi ljubega in ga ne sme zavoljo kake zoprnosti nikoli zapustiti.

Ne želi, česar ne smeš imeti!

Kdor ne želi ljudem ugajati in se ne boji, da bi jim ne ugajal, ta bo užival velik mir.

Zatiraj strasti, to ti bo več pomagalo, kakor znanje raznih težkih vprašanj.

Pusti vsakemu svoje misli. To je bolje, kakor da bi se prepiral.

Ni majhna reč: izgubiti ali dobiti nebeško kraljestvo.

Srečen je, kdor poželjivost telesa križa z gorečnostjo duha.

Sebe prezirati, o drugih pa vedno dobro in lepo misliti, je velika modrost in popolnost.

Resnično učen je, kdor spolnjuje božjo voljo, svojo pa zatajuje.

Bog bolj gleda na to, iz kakega namena kdo kaj dela, kakor na to, kaj dela.

Ako znaš molčati in trpeti, boš videl prav gotovo božjo pomoč. Srečen preprost človek, ki hodi po ravni in trdni poti božjih zapovedi!

Dajte mi oporo, je dejal Arhimed, in dvignil bom svet s tečajev. Vaša opora je ljubezen. Pa ne kakšna cmerava ljubezen, ki ne naredi drugega kot da joka nad bedo drugih, ampak bojevita ljubezen, ki se upira socialnim krivicam, zaslužnemanju revežev, ki jih pasivno sprejemajo dobre duše, ki se oblačijo v večerne obleke, da bi obnovili svet, in ob slaščicah govorijo o veliki lakoti v svetu... Da, uprite se! ... Za tiste, ki bodo nocoj legli spat največkrat kar na gola tla — lačni, za dve milijardi ljudi, katerih 60 odstotkov ima manj kot 20 let. Čas je že, da za vselej zapremo strani nečloveške zgodovine človeštva.

Raoul Fallerau

„Blagor žejnim pravice!“ Žeja po pravici: umorjena sla vseh zatiranih in izkoriščanih, od človeških živali suženjskih dob tja do zamorskih sužnjev na plantažah konkvistatorjev, od izžetih proletarskih množic tja do milijonov koncentracijskih taborišč, od vseh pred rojstvom pomorjenih tja do umirajočih narodnostnih manjšin... Prevarana sla vseh idealistov, prevratnikov in revolucionarjev, ki jim je šlo za rešitev človeka... V nebo vpijoča kri vseh padlih vojakov, jok vseh sirot in vdov, bolečina vseh deportirancev, bes vseh zapeljanih, grenkoba vseh žrtev birokratske perfidnosti, upor vseh ponižanih, obup vseh, ki se jim je brezmočnim izvil iz prsi pesnikov vzkrik: „Da sem bil jaz Bog...!“ Sanje vseh utopistov, svetovni bes Danteja, božja podivjanost Dostojevskega, odrešenjska sla Cankarja, čisti krik Camusa, žalost Solženicina... Kristjanu je dana uteha, ker ve, da bo vsa ta žeja milijard Tisti dan potešena.

Alojz Rebula

Korenine slovenske kulture

Kultura se imenuje vse, kar je človeški duh ustvaril v iskanju resnice, lepote, dobrote. Ker je človeški duh svoboden in iznajdljiv, je kultura nekaj širokega, pestrega in vedno novega. Ne moremo je zajeti v določene okvire in ne je ustaviti v njenem razvoju. Istočasno je pa človeška kultura tudi nekaj konkretnega, ker ima svoje določene oblike, izraze v besedi in načinu. Zato je kultura tudi nekaj svojstvenega, določenega, lastnega neki dobi in nekemu narodu. Zato govorimo o raznih kulturah, tako narodnih kot zgodovinskih obdobjih. Vsled tega moremo govoriti tudi o slovenski kulturi, to je o nekih značilnostih, ki so lastne nam Slovencem kot ustvarjalcem kulturnih vrednot. Ta naša kultura ima svoje korenine, iz katerih je pognala in še poganja.

Prva korenina — slovensko ljudstvo

Prva taka korenina je slovenski človek sam v teku zgodovine. Slovenski človek si je izoblikoval svoj jezik, ta čudoviti jezik, ki je Ivanu Cankarju pesem. Ta jezik pa raste iz človeka in ne iz knjig in slovnice. Zato so se razvila številna narečja, ki so sol slovenskega jezika. V šoli se sicer učimo knjižne slovenščine, toda ta raste iz narečij, ki bi jih ne smeli izganjati iz našega občes-

tva in se jih sramovati, kot hočejo danes nekateri.

Slovenski človek je v svojem jeziku, v svojih narečjih pel, pripovedoval, bajal, modroval. Nastalo je tako tisto čudovito in bogato izročilo, ki mu pravimo ljudsko slovstvo in ljudska umetnost. Gre za naše ljudske pesmi, pravlјice, pripovedke, basni, reke, pa tudi šege in navade. Vse tisto bogato izročilo, ki so ga v preteklosti vsaj deloma zapisali in ga tako ohranili tudi za nas. Pri teh koreninah ljudskega slovstva so se učili vsi naši veliki kulturni ustvarjalci, prepričani, da so tu prve korenine slovenske kulture.

Kaj pa danes? V hlastanju po modernem in novem mnogi prezirajo to ustvarjalnost in so zato vedno manj slovenski. Tudi šola ima pri tem svojo krivdo, ker premalo upošteva ljudsko kulturo na raznih področjih.

Druga korenina — krščanstvo

Druga korenina naše kulture je krščanstvo. Ali je komu prav ali ne, našo pot v svetno kulturo je zaoralo krščanstvo. Sveta brata Ciril in Metod sta kot apostola evangelija postavila tudi temelje slovenski svetni kulturi. Sv. oče Janez Pavel II. je zapisal: „Za potrebe svoje službe med slovanskimi narodi sta v njihov jezik prevedla

sv. pismo, ki naj bi se uporabljali pri bogoslužju in poučevanju ljudi. S tem sta postavila temelje za svetno kulturo v jezikih teh narodov, ki so jim to prvi spomeniki slovanskega jezika, na katere se mora, kakor na začetek in vir, sklicevati vsa kasnejša književnost.“ (Egregiae virtutis).

Njihovo delo so nadaljevali sv. Modest na Koroškem, saj so z njegovim delom povezani brižinski spomeniki; sv. Pavlin v Ogleju, benediktinci iz štivanskega in drugih samostanov. Tudi Primož Trubar je bil kristjan in velik kristjan, ki je Slovence najprej učil katekizem in krščanske resnice. Te niso bile vedno v skladu z naukom katoliške Cerkve, toda bile so verske resnice iz evangelija. Ko smo se v 18. in 19. stoletju iz ljudstva prebujali v narod, je bila zopet Cerkev, to je njeni duhovniki in tudi nekateri škofje so bili tisti, ki so slovensko ljudstvo učili branja, pisanja, ki so pesnili in pisali prve povesti in slovnice slovenskega jezika.

Pa pomislimo še na vse druge kulturne spomenike, ki so nastali med nami iz krščanstva: cerkveno stavbarstvo, kiparstvo in slikarstvo, tudi cerkveno petje, prazniki, navade okrog praznikov. Če bi vse to izbrisati, kaj bi nam ostalo? Krščanstvo je s svojimi tudi kulturnimi vrednotami postalo del slovenske kulture.

Ko naši marksisti danes vse to zanikajo in skušajo celo vse to izbrisati, trgajo s tem dušo slovenski kulturi, tisto dušo, ki je našo kul-

turo oplajala 1300 let. Ali ni to zločin zoper slovensko kulturo?

Tretja korenina — naši ustvarjalci

Tretja korenina naše kulture so naši kulturni ustvarjalci, naši pesniki, pisatelji, glasbeniki, slikarji in kiparji; tudi naši znanstveniki, poltiki in gospodarstveniki. Prvo mesto dajemo Francetu Prešernu kot tistemu, ki je bil najbolj naš in je istočasno segel v vrh pesniške umetnosti. Toda Prešeren ni sam, ni gora sredi pustinje, temveč je le vrh sredi številnih drugih gora. Kakor Triglav sredi naših Julijcev. Ne bi bilo prav, ko bi ob njem pozabili na druge pred njim. Naša domovina je lepa prav zaradi tega, ker ima poleg Triglava še toliko visokih gora, pa tudi nižjih hribov in gričev. Tako je tudi z našo kulturo; pestra je in bogata prav vsled tega, ker ima poleg vrhunskih umetnikov tudi toliko drugih manjših, ki so nam pa večkrat po srcu bližji kot vrhunski, ker so nam bolj dostopni.

Četrta korenina

Odkrijemo pa še četrto korenino naše kulture in to so razni idejni tokovi, ki so skupaj z evropsko zajeli tudi našo kulturo. Med temi sta zlasti dva in sicer liberalizem v preteklosti in marksizem v sedanjosti. Liberalizem je razširil obzorje naši kulturi, posebno še našim pesnikom in pisateljem. Ni šlo brez napetosti med katoliškim in liberal-

nim taborom, a danes moramo priznati, da so liberalni in demokratični tokovi obogatili in popestrili našo kulturo zlasti zato, ker so njih glavni zastopniki ostali slovenskega duha. Naj omenim med pisatelji le Kersnika in Ivana Tavčarja.

V tem stoletju je pa prodrl v našo kulturo marksizem v svojih raznih inačicah, od socialne demokracije do stalinizma, ki je s krvavo revolucijo med zadnjó vojno prevzel absolutno oblast. S tem tudi vso odgovornost za slovensko kulturo. Kaj naj rečemo o marksizmu v slovenski kulturi? Socializem Ivana Cankarja in Srečka Kosovela ter njunih sodobnikov je slovenski, ker je predvsem krik slovenske duše po pravici in lepoti. Stalinizem,

ki se je pozneje prelevil v samoupravni socializem, je po mojem mnenju tuj slovenski duši in s tem slovenski kulturi, tuj pa zato, ker je materialističen in totalitaren: zanika duha in svobodo. Vsled tega človek tako težko najde kaj pristno slovenskega v vsem, kar se danes dogaja v slovenskem kulturnem prostoru od arhitekture preko glasbe in slikarstva do pesnikov in pisateljev. Saj ne ločiš več, kaj je nastalo v Sloveniji, kaj v Sovjetski zvezi in kaj v Ameriki. Slovenska avtentičnost se razkraja v internacionalizmu. Po tej poti bomo Slovenci prenehali biti Slovenci in slovenska kultura bo nehala biti slovenska kultura.

Kazimir Humar

GOSPODU SVEČANOVU

Kako da najdem čas za spev, vprašuješ.
In „tolikokrat“ in „toliko“ ... zmajuješ.
Gospod Svečánov, nič jih več ne beri —
za važnih poslov živi tekst se meni!

Prav zdaj pod oknom svoje gole strune
drevo drži za vigredi obljuje.
Nikar podob mi takšnih ne zameri;
slabost je (komaj greh), vendar je v meni.

A tebi iz srca želim veselja
v ustvarjanju letal in bank in hiš.
Saj veš, da zlobni duh razjeda dela,
zato naj sveti v znoj ti sveti križ!

Je vigred tu? Ker žarki v most se pno.
Prav zdaj pod oknom sekajo drevo.

Vladimir Kos

Podoba duhovnika iz slovenske preteklosti

Ni ga, ki bi razmišljal, kaj je selski župnik po božji volji in po poštenega naroda poštenih željah. Menda ga ni stanu, ki bi bil od tistih ljudi, ki so v svetu kruto malo dobrega storili, pokvarili in zastrupili pa že milijone, tako omalovaževan, smešen in zaničevan, kakor je poklic župnika na kmetih. Toda resnica je in stoji do sodnega dne: Ni šala biti — dober selski župnik, in kdor je dober in popoln, njega ne odtehta noben drug poklic. Vprašam javnost: Imenuj mi stan, od katerega zahteva današnja doba toliko kakor od selskega župnika! Nasprotniki vere gonijo župnika v cerkev, njegove župljane pa iz nje. Ogromna večina ljudstva pa ga kliče iz zakristije ven — na delo: delo izobrazbe, delo gospodarske organizacije. Pisarniško delo se množi od dne do dne, šolskih ur ima čisto toliko kakor v mestu profesor, in vse dušnopastirsko delo, izvršeno z iskreno gorečnostjo, tudi ni igrača. Te zahteve sedanje dobe bo zmogel samo tisti, ki si je izvolil Pavlovo geslo: „Vsem sem postal vse,“ in samo tisti, ki ima moči in modrosti v izobilju in ljubezni brez meja.

Franc Saleški Finžgar

Veliko smo imeli duhovnov v preteklem in sedanjem stoletju, ki so že pred nami pravično mislili o narodni ljubezni. Dolgo časa so duhovni s pismom in besedo edini skrbeli za ohranitev našega jezika in slovstva, za omiko in napredovanje našega preprostega naroda; moramo jim zato toliko bolj biti hvaležni, ker tega niso storili niti iz dobičkarije niti iz slavohlepnosti, temveč iz čiste krščanske ljubezni do svojih bratov, svojega naroda. Bili so edini nositelji omike med narodom, ko je graščak v kmetu cenil samo tlačana, uradnik podložnika in je

meščan preošaben bil, da bi ustrezal zarobljenemu kmetu. Od tod je prišlo tisto zaupanje in spoštovanje, katero uživa še danes med kmeti, in to zaupanje tudi ne bo nehale, dokler bodo duhovni ostali narodni.

Janez Mencinger

Nebesa drži kakor steber. Kakor most je, ki nosi tovor in jezdeca. Oče je, ki uči, kara, tepe, in mati, ki ljubi. Kakor njiva je: daje, kakor je prejel od svojega sonca, od svojega Boga.

Ivan Pregelji

Našemu narodu, to je našemu kmetu, je ime! voljo koristiti in je tudi v resnici koristil duhovni stan, edini izmed izobraženih stanov v naših deželah, ki se ni izneveril nikdar v celoti slovenstvu in njegovim bodi telesnim bodi duhovnim potrebam.

Janez Trdina

Ne zlagajo se sicer moji nazori povsem z nazori našega duhovstva... Jaz sem svobodomiseln, nikoli nisem tajil, vnet sem za napredek v znanstvu in državnem življenju. Jaz priznavam in spoštujem vsako prepričanje, da je le pošteno, neponarejeno... Sodil sem torej takole: Naše duhovstvo je najprej narodno, o tem ni dvoma — dobra podlaga! Potem je izobraženo — dobra podpora! Iz prvega sklepam, da ima veselje do slovenskega berila, da se mu mora torej studiti tista pisarija, kateri ne nahajam v slovenščini pravega, primernege imena. Znano mi je, koliko moč in veljavo ima duhovstvo pri našem ljudstvu; nič ne de, da jo le v dobro obrača. Ako hočem torej delati za ljudstvo, bode mi duhovstvo dober zaveznik.

Josip Stritar

Umril je dr. Valentin Meršol

Dne 15. februarja 1981 je v Clevelandu umrl znani slovenski zdravnik, primarij dr. Valentin Meršol. Če gre komu po pravici naziv „dober človek“, kar je za človeka gotovo najbolj plemenito ime, potem zasluži ta naziv pokojni dr. Meršol. V vsem svojem dolgem življenju je kot človek in zdravnik nsebično pomagal neštetim ljudem: vojakom v prvi svetovni vojni, Rusom in ljudem raznih narodnosti v času, ko je bil pet let v ruskem ujetništvu, rojakom v Sloveniji vse do odhoda na begunsko pot. Potem pa se je njegovo delo nadaljevalo v taboriščih in nato še onstran morja, vse do njegove smrti. O njegovi dobroti v taboriščih, o njegovi silni skrbi za bolnike bi lahko pripovedovali dolge zgodbe rojaki, ki so bili v njegovi oskrbi in še živijo danes med nami.

Dr. Valentin Meršol se je rodil v Radovljici dne 23. februarja 1894 kot sin železničarja. Bil je eden izmed prvih dijakov prve slovenske gimnazije v Zavodu sv. Stanislava v št. Vidu, kjer je leta 1913 položil maturo, ki se je prvič v Avstriji vršila v slovenskem jeziku. Vpisal se je na medicinsko fakulteto, toda že leta 1914 je moral odriniti na rusko fronto, kjer je bil ujet. Ko se je vrnil iz ujetništva, je v Pragi dokončal medicinski študij in

nastopil zdravniško službo v Ljubljani, kjer je kmalu postal primarij bakteriološkega oddelka in tudi predsednik Slovenskega zdravniškega društva.

Dr. Meršol je bil globoko veren mož in njegova srčna dobrota je izvirala iz njegove globoke vere. V vsakem človeku je videl brata, kateremu mora v potrebi posvetiti vso svojo skrb in ljubezen. Med drugo svetovno vojno je sprejemal v bolnišnico tudi take ljudi, ki sicer niso bili bolni, pa so jih iskali in preganjali okupatorji, ter jih je tako reševal. S tveganjem lastnega življenja je reševal življenje zavezniških pilotov, ki so prišli v roke slo-

venskim domobrancem, ter jih je skrival v svojem bolniškem oddelku.

Poudariti pa je treba, da je dr. Meršol zaradi svojega verskega in svobodoljubnega slovenskega narodnega prepričanja odločno odklanjal komunizem in njegove organizacije (partizanstvo in OF), čeprav se ni branil nuditi zdravniško pomoč tudi zdravljenja potrebnim komunistom. Zato je ob koncu druge svetovne vojne skupaj s svojo družino in tisoči Slovencev odšel v Vetrinj, kjer je po vrnitvi domobrancev postal vodja civilnega taborišča. Ko se je zvedelo, kam so Angleži odpeljali domobrance in da mislijo izročiti partizanom tudi civilno prebivalstvo, je skupaj z majorjem Barrejem šel na angleško komando protestirat proti odločbi prisilne vrnitve tudi civilistov. Tedaj je dobil zagotovilo, da ne bo nihče več vrnjen „proti svoji volji“. S tem je bilo rešenih na tisoče civilistov.

Nekaj dni nato je obiskal vetrinjsko taborišče maršal Alexander in je želel govoriti z dr. Meršolom. V dvajsetminutnem razgovoru, ki ga je dr. Meršol pozneje popisal in v katerem je dobil vtis, da je maršal Alexander že podrobno poučen o domobrancih, je

dr. Meršol še sam razložil maršalu značaj slovenskih domobrancev in opisal nečloveško postopanje komunističnih partizanov z njimi in ostalimi Slovenci, ki niso komunisti. Posledica tega razgovora je bila, da je dal maršal Alexander v Vetrinju **pismen ukaz** (zagotovilo, ki sta ga dobila major Barre in dr. Meršol na vojaškem poveljstvu v Celovcu, je bilo samo ustno), da „noben Jugoslovan ne bo več vrnjen v Jugoslavijo proti svoji volji“. In to se je tudi zgodilo. S tem dejanjem si je dr. Meršol postavil trajen spomenik med Slovenci.

Potem je bil dr. Meršol štiri leta zdravnik — pravi usmiljeni samarijan — v slovenskih taboriščih na Koroškem. Leta 1949 se je z družino preselil v ZDA, kjer je tudi opravljal svoj zdravniški poklic, dokler mu je zdravje to dopuščalo. V ZDA se je živahno udeleževal slovenskega javnega življenja, bil je član mnogih slovenskih organizacij, rad je obiskoval slovenske prireditve, zlasti prireditve slovenskih protikomunističnih borcev. Bil je pri ljudeh izredno priljubljen.

Veličasten pogreb, ki so mu ga pripravili Slovenci v Clevelandu, je pokazal, da je bil dr. Meršol res velika slovenska osebnost.

Rudolf Smersu

Mati dobrega sveta! Kaži nam vsevdilj, kako naj služimo človeku in človeštvu v vsakem narodu, kako naj ga vodimo na pota odrešenja. Kako naj zagotovimo pravičnost in mir na svetu, ki ju kar naprej ogrožajo z vseh strani.

Janez Pavel II.

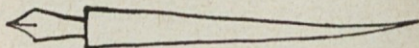
Nemirni odmevi mirovne nagrade

Ob imenovanju Matere Terezije za Nobelovo mirovno nagrajenko ni bilo verjetno nobenega protesta z nobene strani. Popolnoma drugače pa je svet sprejel oz. ne sprejel imenovanje argentinskega pacifista Péreza Esquivela za lanskega Nobelovega nagrajenca za mir. O tem so se izjavili tudi argentinska vlada, ožji sodelavci Péreza Esquivela, pa tudi žrtve levičarskega terorizma. Tudi vsak od nas si je verjetno že ustvaril svojo lastno sodbo in mišljenje o tem. Škoda pa je tudi v tem, da je s tem imenovanjem tudi Nobelova ustanova sama verjetno zgubila precej na resnosti, če ne celo na objektivnosti in pravičnosti. Ne bi bilo možno, da bi tudi med odločujočimi prevladal vpliv leve in levičarskih socialistov? Bo kdaj možna večja ali popolna jasnost?

Po daljšem molku je argentinska vlada objavila sledečo izjavo, ki precej opraviči polemike okrog osebe in dejavnosti Péreza Esquivela. Izjava pravi, med drugim, naslednje: „Kdor bi hotel zlorabljati imenovanje arhitekta Péreza Esquivela za Nobelovo nagrado za mir kot obsodbo sedanje argentinske vlade, mora vedeti, da je treba posamezna dejanja Procesu narodne preureditve presojati v luči vseh prejšnjih osemnajst let levega terorizma. Isti svetovni tisk, ki nas danes (tj. vlado) tako lahkomišljeno in poceni obsoja, je sam ocenjeval na skoraj 200.000 število teroristov in njihovih sode-

lavcev v zaledju in na terenu. Poleg tega je priznано dejstvo, da je ravno dejavnost Péreza Esquivela — lahko da mimo njegovih namenov — bila v tiho oporo in obrambo raznim članom terorističnih organizacij v urah najhujšega oboroženega boja proti komunističnemu terorizmu. Zaradi te podpore in potuhe je bil Pérez Esquivel aretiran in nekaj časa onemogočen v prostem delovanju. Ko je ponehal najhujši boj proti terorizmu, so iste oblasti, ki so ga aretirale, tudi oprostile in mu dovolile svobodno delovanje. Proces za narodno preureditev je delal za mir in svobodo vseh Argentincev, vštévši Péreza Esquivela. Zato si sedanja vlada tudi lasti pravico, da ne odobrava tistih, ki so vsaj z grehi opuščanja podpirali terorizem v Argentini.“

Pri podelitvi mirovne nagrade Pérezu Esquivelu je bilo poudarjeno, da je zagovarjal človečanske pravice in rešitev socialnih konfliktov brez nasilja. Toda ob tem je neka organizacija žrtev terorizma upravičeno stavila isto vprašanje, kot bi si ga stavili mi sami: „Kdaj je Pérez Esquivel obsodil terorizem in branil žrtve komunističnega terorizma v Argentini?“ — Bo čas pojasnil in pomiril nemirne odmeve mirovne nagrade?

Odgovor sandinistom

Na god sv. Ignacija Antiohijskega, 17. oktobra lanskega leta, so nikaragvaški škofje izdali skupno pastirsko pismo, v katerem obsojajo stranpot, na katero je zašla sandinistična narodna osvobodilna fronta (SNOF). Pred tem dokumentom nikaragvaške škofovske konference je SNOF objavila svojo izjavo, in na to so škofje odgovorili z obsodbo komunizma, katerega zagovarja SNOF.

Važnejše misli škofovskega dokumenta so naslednje.

Škofje obrazložijo sprejete odločitve tik pred zrušitvijo Somozove vlade in ob nastopu sandinistične. Toda popolnoma jasno in odločno tudi razložijo, da gibalno bitke ni bila želja zgolj po goli spremembi gospodarja ali faraona.

Škofovska konferenca zahteva popolno versko svobodo, kljub temu, da ne želi nobenih privilegijev. Prav tako pa ne priznava nikakršnih privilegijev nevarnim in predvsem nobenega privilegija razkristjanjevalnemu procesu v kulturi, vzgoji, zakonodaji in sredstvih javnega obveščanja.

Škofje priznajo, da so bili v zadnjem času Somozove vlade, v skrajnem stanju, pripravljene sodelovati s sandinistično fronto; toda čisto jasno zatrjujejo, da ne sprejemajo in ne dovolijo nobene instrumentalizacije Cerkve, tj. zlorabljanja Cerkve

v komunistične namene.

Pogojena po prejšnjih znanih razmerah, Cerkev priznava neko mero odgovornosti za določena zadržanja, toda zaradi tega ne more in ne dovoli SNOF-u naklonjenost in vljudnostne poteze po eni strani, in natančno preračunane napade za smešenje in rušenje Cerkve po drugi strani, in to zadnje dela SNOF prav po vzorcu najbolj naprednih marksističnih režimov.

Spričo tega škofje ostro opozarjajo na dvojnost oz. hinavstvo SNOF-a. V čem je ta nepoštenost sandinistične fronte? Po eni strani hočejo izvotliti versko izročilo in smešiti krščansko izročilo ter navade nikaragvaškega naroda, hočejo spolitizirati verske obrede; po drugi strani pa ne skrivajo očitne instrumentalizacije, tj. izrabljanja več duhovnikov in redovnikov za brezpogojno službo sandinističnemu režimu.

Veliko duhovnikov in redovnikov je dobilo dobre službe na različnih stopnjah javne uprave. To je povzročilo veliko in povsem razumljivo zmedo. Škofje ugotavljajo in obsojajo škodo, ki jo povzročajo ti duhovniki, ker so prej sodelovali z oboroženim nasiljem, sedaj pa sodelujejo z uradnim brezboštvom.

Škofje opozarjajo tudi na novo zasužnjenje nikaragvaškega ljudstva. Čeprav jih ne omenjajo imenoma, vendar škofje mislijo na ogromno

in nešteto skupino kubanskih in sovjetskih „svetovalcev“ ter na nešteto revolucionarnih skupin z vsega sveta, ki so v Nikaragvi postavili in si zagotovili svoje pozicije.

Nikaragva je žrtev novega, popolnega in morečega napada, usodna škoda je v dejstvu, da se je ta napad že spremenil v popolno okupacijo.

Vsem mora biti jasno, vztrajajo škofje, da se Nikaragva ni borila za to, da bi prišlo do takšnega stanja, v kakršnem se nahaja sedaj.

Duhovniki, redovniki in laiki, zvesti Cerkvi, kot tudi verno in preprosto ljudstvo, so odločno izključeni in postavljeni ob rob vsakršnega sodelovanja in upoštevanja; in to kljub temu, da so ti ob svojem času nudili lojalno in velikodušno pomoč (na žalost naivno!), da je prišlo do spre-

menjenega stanja.

To, kar se je zgodilo s temi naivnimi sodelavci SNOF-a, je usoda vseh tistih, ki zaupajo ponujeni roki in navideznemu dobremu zadržanju teh, ki so si obešali na prsi vse polno škapulirjev, svetinjc in križcev, da so si pridobili zaupanje vasi in mest — prav kot oni na Kubi, v Sierra Maestra —, celo svoje kaplane so jim predstavljali, da bi bila prevara bolj prepričevalna. Toda medtem in istočasno pa so pozorno hranili in brali Marxa, Maoce-tunga in Hočiminha.

Čeprav primer Nikaragve vzbuja sočutje in žalost, je samo to premalo. Naučiti se moramo preventivne metode proti komunizmu, da se ne bo nikaragvaški primer ponovil ne v Argentini ne kje drugje na svetu.

Za mladino
za mladino

ISKANJE RESNICE, DOBROTE IN LEPOTE ALI ISKANJE KORISTI

Iskanje „koristi“ nas rado privede v nasprotje z zapovedjo ljubezni. Tudi kadar iščemo Resnico, naj bo to vedno zaradi resnice same in ne zaradi koristi, ki utegne biti navezana nanjo!

Od kod to nezaupanje krščanskega svetovnega nazora do „koristi“? Mar ni vsota majhnih „osebnih koristi“ — „splošna korist“?

Če bi človek jasno videl in vedel, kaj mu je v korist in kaj ne, ne bi bilo težav. Vendar je človeško spoznanje zaradi naših neurejenih strasti navadno nejasno. Odtod potreba po varnejših pravilih za naše odnose do stvari.

Angleški skladatelj Britten je napisal, da je glasba dosegla največji sijaj v razmerah, kadar je služila **večjim dobrinam**, kakor je sama. Na primer, kadar je bi-

la glasba namenjena božji slavi, ki je največja vseh dobrin, ali slavi države ali komponistovemu družbenemu okolju, to je njegovim bližnjim, je vedno našla potreben vir inspiracije. To trditev bi lahko prenesli na vsako področje človekove dejavnosti. Dokler človeški duh **služi** visokim ciljem, bogati stvarstvo in raste ob tem tudi sam. Kadar postane človekovo dejanje usmerjeno le v lastno korist, naj si bo ta osebna ali družbena, se človekova ustvarjalna sila poplitvi in izgine v povprečju, ki je močvirje človeškega obstoja. Čim večjim **dobrinam**, čim večjim ciljem **služimo** — večja in močnejša je naša lastna rast.

Tako naj tudi stvari služijo človeku in ne obratno; oseba pa naj služi bližnjim in svojemu

Stvarniku.

Stvari nam služijo takrat, kadar preko njih spoznavamo **Resnico, Lepoto in Dobroto**, ki so odsev Stvarnika. Odtod dolžnost, da se človek poslužuje tudi stvari — s spoštovanjem. To drži za naš odnos do živali, pa tudi do rastlin in nežive narave. V vsakem bitju bi morali gledati sled Stvarnika ter skušati v odnosih do tega bitja posnemati Njegovo Dobroto.

Takrat bomo spoznali na primer, da nam živali, ki jih je sv. Frančišek imenoval „naše manjše brate“, na ta ali drugi način, v mejah svoje narave, dobroto vračajo; pa tudi, da ostalo stvarstvo skriva v sebi lepoto, ki je ne opazi, kdor gleda nanjo z očmi koristolovca.

Sodobna ekološka gibanja, ki hočejo rešiti zemljo pred uničenjem zaradi nesmotrne uporabe (zlorabe) naravnih bogastev, ne bi bila potrebna, če bi se človeški rod posluževal prejetih stvari s spoštovanjem in dobroto. Ker ljudje nismo spoštovali ustvarjenega reda ter smo ga skušali nadomestiti s „svojim redom“ — smo povzročili v sebi, v družbi in v naravi nered.

Tak odnos do stvarstva je izrednega pomena v vsakdanjem življenju in še posebej pri študiju in izbiri poklica.

Kdor išče **resnico** in ga zato **zanima** snov, ki jo študira, bo **jasneje** videl, **hitreje** doumel, **bolje** spoznal in končno tudi več

vedel kakor oni, ki se uči le zato, da ga študij pripelje do dobre službe (koristi).

Pri znanstvenem delu bo napreduval tisti, ki se pogloblja in ga **zanima** iskanje resničnosti in **reda, ki je v stvareh**, ne glede na trenutno „korist“. Vendar prav zato, ker obstaja v naravi red, bo konec koncev vsako nadaljnje odkritje tega reda človeštvu tudi koristno. Vsako delo in vsak poklic naj bi nam pripomogel do globljega poznanja Resnice, večjega zaznanja Lepote in nam odprl novih poti do božje Dobrote.

Zaradi naše človeške „kratkovidnosti“ je iskanje trenutne „koristi“ brez **globokega zanimanja** do stvari — katera je izraz ljubezni do Stvarnika — najkrajša pot do poplitvenja in okostenosti, tako za posameznika kakor za družbo.

Kaj daje stvarjem vrednost?

Liberalizem odgovarja: stvari so vredne, v kolikor si jih ljudje **žele**, v kolikor so zmožne utesiti človekove potrebe. Skratka: stvari so za človeka vredne, v **kolikor so mu koristne**. Vrednost stvari je potemtakem nekaj **subjektivnega**.

Trgovska propaganda npr. večja želje ljudi in s tem **veča vrednost** propagiranega blaga. (Človeške želje nimajo mejá.)

Marksizem odgovarja: „Stvari so vredne zaradi **človekovega dela**, ki ga vsebujejo.“

Vrednost je potemtakem nekaj

objektivnega in se lahko izračuna. Zato je mogoče načrtovati proizvodnjo vseh izdelkov, prav kakor njih razdelitev med potrošnike. (Človeška storilnost in količina izdelkov sta omejeni.)

Krščanski realizem odgovarja: „Stvari so vredne prav tako zaradi njih sposobnosti utešiti človekove potrebe, ki so subjektivne, kakor zaradi objektivne redkosti in količine dela, ki ga vsebujejo.“

Pri določanju vrednosti stvari v gospodarstvu je torej treba upoštevati tako **človekove želje in potrebe kakor racionalne načine za uspešnejšo proizvodnjo in razdelitev dobrin**, ki jih človek potrebuje.

Vrednost stvari je zatorej izraz ravnovesja med: **osebnimi željami in družbeno zmožnostjo proizvodnje**.

Marko Kremžar

v družini

EVANGELIJ — Z OČMI ZAKONCEV

P o h a b l j e n o t r o k

Mnogokrat se človeku zdi, da je skoraj celo življenje en sam postni čas. In ko bi dajali na tehnico prijetne in neprijetne trenutke, bi se najbrž skodelica z neprijetnimi in težkimi urami globoko pogreznila. Tudi zakon, ta „ostanek raja“, kot mu včasih pravijo, ima mnogokrat malo rajskega. Gotovo je najlepše v zakonu in družini, če se njeni člani

razumejo in si medsebojno pomagajo. A kljub temu so včasih res velike težave, ki človeku jemljejo pogum in včasih voljo do življenja. Kristjana nista izvzeta od preizkušenj vseh vrst. Vendar skušata iskati odgovora in moči pri njem, ki je sam sestopil iz rajskih višin in se potopil v našo bedo in bolečino. Ena največjih bolečin za zakonca more biti —

nerazvit otrok, duševno ali telesno prizadet.

K d o j e g r e š i l

Jezus je mimogredoč videl človeka, ki je bil slep od rojstva. Njegovi učenci so ga vprašali: „Učenik, kdo je grešil, on ali njegovi starši, da se je slep rodil?“ Jezus je odgovoril: „Ni grešil ne on ne njegovi starši, ampak da se na njem razodenejo božja dela. Delati moram dela njega, ki me je poslal, dokler je dan pride noč, v kateri nihče ne more delati. Dokler sem na svetu, sem luč sveta.“ Ko je bil to izgovoril, je pljunil na tla, naredil blata s slino, pomazal z blatom njegove oči in mu rekel: „Pojdi, umij se v kopeli Siloi!“ (kar pomeni Poslani). Šel je torej in se umil, in ko se je vrnil, je videl (Jan 9, 1—7).

Prizadet

Vedno znova se vračava z mislimi in pogledi na najinega prizadetega otroka. Tako sva se pripravljala na njegov prihod. Še poznala se nisva, a že sva mislila, kako se nama bo nekoč zasmel otrok in naju pozneje objemal. Še pozneje bo shodil, se učil in razvijal, rasel in odrasel ter postal samostojen človek. A najin otrok je od rojstva prizadet. Verjetno zaradi možganske krvavitve pri porodu. In vedno znova se vprašujeva, zakaj. Tudi danes, ko sva vzela v roke evangelij, da bi ob Jezusovi besedi razmislila o

svojem življenju.

Življenje nama ni bilo nikoli lahko. Oba prihajava iz družin, ki sta imeli težka leta dela in skrbi, garanja in bolezni. Pa je najina mladost kljub temu bila lepa, ker sva se resno pripravljala na življenje. Dolgo sva se poznala in čakala na blaženi trenutek, ko bova lahko skupaj stopila v zakon. V službi so se nama sovrstniki smejali, češ da ne znavajeta živeti in uživati. Vedeli so, da želiva vstopiti v zakon pripravljena in da hraniva polno predanost za čas, ko bo po zakramentu zakona stopil med naju Kristus. Norčevali so se iz naju. A midva sva bila vesela in srečna, ko sva stala pred oltarjem in obljubila zvestobo sebi in najinemu Učeniku Jezusu. Sklenila sva, da bova njegova učenca tudi v svojem zakonu.

Noč

Po enem letu se nama je rodila lepa in zdrava deklica. S kakšnim veseljem sva jo sprejela. Nagrajena sva bila za vse napore in prizadevanja. Vendar — po nekaj tednih je otrok začel veliko in vedno več jokati. Ko ni hotelo biti bolje, sva otroka nesla k zdravniku. Po mnogih pregledih so ugotovili, da se otrok ne razvija. Zgrabil naju je preplah. Začela sva hoditi od zdravnika do zdravnika, ne samo doma, ampak tudi v inozemstvu, in upala, upala... A vedno bolj je postajalo jasno, da nihče ne more storiti ničesar,

da bi se to stanje spremenilo. Noč za nočjo sva vstajala in stregla temu otroku. Počasi sva uvidela, da bova zdržala le, če bo vsako noč eden dežurni, drugi pa bo spal. In tako je še danes — po sedmih letih. Najina punčka pa je še vedno dojenček, čeprav je že velika. Na najino dušo je vedno znova prihajala noč.

Kdo

Začela sva spraševati Boga, kdo je vendar grešil in kaj sva, uboga starša, storila? Nekateri najini vrstniki v službi, ki se niso ozirali ne na Boga ne na ljudi in počenjali, kar se jim je hotelo, so pozneje v zakonu ali izven njegovega dobili — zdrave otroke. A midva — bolnega, neozdravljivega, prizadetega. Na skrivaj so kazali za nama. Včasih sva se celo skregala z Bogom, a sva se vedno znova k njemu vračala, saj sva ne samo sebi, ampak tudi njemu obljubila zvestobo v vseh življenjskih okoliščinah.

Razodetje

V kakšno tolažbo nama je Jezusova beseda, za katero dobro čutiva, kako velja tudi za naju. Ni sva grešila tako in toliko, da bi bila za to kaznovana z bolnim otrokom. Zdi se nama, da Bog sploh naravnost ne kaznuje, saj je neskončno dobro in ljubeče bitje. Če je človek storil kakšno hudo dejanje, velik greh, se le-ta sam kaznuje. Ne gre torej za kaznen, ampak božja dela naj bi se

po tem razodevala. Težko razumeva, kako naj se v najini bolečini razodevajo Bog in njegova dela. A slutiva, ko sedaj premišljujeva o najlepšem človeškem otroku neskončno svetega Boga in brezmadežne Marije, kako je razbičan in popljuvan, zasramovan in zavržen. Pa je prav po tej zavrženosti človeštvo odrešeno. Dobri, a tolikokrat nerazumljivi Bog, razodevaj tudi nama svoja dela!

Dan

Delati morava dela njega, ki naju je poslal v zakon. Res, lahko rečeva, da sva storila vse, kar sva morala in mogla, da sva se na svoj zakon dobro pripravila. Tudi Bogu in Kristusu sva bila kljub svojim slabostim zvesta. Če ob vsem tem nosiva v svojem zakonu, v katerega naju je Bog poslal, ta veliki križ, ga želiva nositi z njim. Saj morava reči, da zaradi tega bolnega otroka ljubezen med nama ni manjša, ampak celo večja. Trdnejša je in globlja, treznejša in zrelejša. In kako ljubiva šele tega najinega otroka! Ko nama je hudo zbolela, sva trepetala zanjo, da nama ne umre, medtem ko so menda drugi mislili, da bi bilo bolje, ko bi umrla. Tudi midva ji želiva nekoč odrešenja ubogih telesnih vezi, ki jo hromijo. A tako veliko ljubezni sva položila vanjo! Po tem težkem križu je torej v najinem zakonu — več ljubezni. Ali ni to prvorazredno božje delo?

Luč

Seveda nisva nehala prositi Boga, da nama podari še kakšnega — zdravega — otroka. A s kakšnim strahom sva na to mislila! Kaj, če se ponovi kaj podobnega? Vendar sva zaupala in rodil se nama je zdrav deček in pozneje še eden. Zasijala nama je luč. Še z večjo ljubeznijo sva se posvetila otrokom. A nastal je nov problem. Kako skrbeti za zdrava otroka ob bolnem, ki potrebuje več in posebnih skrbi? Dečka sta kmalu zlezla iz plenice, a naši prvorojenki jih še vedno pereva. Blata se ne bo rešila do svoje smrti... A Jezus je naredil blata s slino kot zunanji znak božje zdravilne moči. Gospod, samo ti znaš z blatom delati čudeže. Mešaj svojo božjo moč tudi v najino zakonsko in družinsko majhnost in omejenost!

Umij

Tako vedno bolj odkrivava, da je pravzaprav vse odvisno od naših notranjih oči. Bistvo stvari je namreč za telesne oči nevidno. Odkriva ga šele duh, podprt z božjo močjo in lučjo, z lučjo sveta, s Kristusom. Kristus veleva, naj pojdeva ter si umijeva oči. Vse preveč sodiva po videzu, premalo pa odgrinjava zastor božjih misli in načrtov, ki velikokrat niso naše misli in naši načrti. Prav ob tem razmišljanju se nama je zazdelo, da lahko svojo dolgoletno stisko in prizadetost odlično obrneva, vloživa v delo na-

jinega sorodnika duhovnika. Kristus ni odreševal z delom, ampak s trpljenjem. Duhovniki veliko delajo — odreševali pa bodo s svojimi stiskami in trpljenjem ali s trpljenjem tistih, ki trpljenje darujejo za njihovo delo. Sprejmi, Gospod, to najino trpljenje kot blagoslov za najine otroke in sorodnika duhovnika! In še nekaj sva odkrila. Velikokrat svetujejo ljudem, naj naredijo splav, če obstaja kaka možnost za rojstvo tako ali drugače bolnega otroka. Koliko manj ljubezni bi bilo v najinem zakonu in koliko manj božje moči v Cerkvi, katere člana sva, ko tega otroka ne bi bilo! Kdo bi ljudje umili svoje poglede v Kristusovi krvi!

Poslana

Čutiva, da sva poslana drug drugemu, svojim otrokom, pa tudi znancem in prijateljem kot pričevalca moči križa in zaupanja v božjo Previdnost. Vedno bolj vidiva in morda tudi drugim pomagava videti, da je Bog večkrat nedoumljiv, a tako dober, da je ni stvari na svetu, ki je ne bi obrnil v dobro tistim, ki ga ljubijo... Ob nagovarjanju nekaterih, naj svojo bolno deklico končno oddava v zavetišče za take otroke in se rešiva neprespanih noči in toliko drugih obveznosti in bremen, sva v pogovoru s svojim Učenikom sklenila, da ostane z nama, dokler bova le zmogla ali dokler je Bog ne pokliče v svojo luč.

Začenjava življenje — v dvoje

(Nadaljevanje iz prejšnje številke.)

Kako si mi všeč

Kajpada ne gre samo za to, da si povesta vse, kar komu na drugem ni všeč. Ali ne bi bila velika škoda in krivica, če bi molčala o vsem, kar vama je všeč? To je odlično sredstvo, da znata tudi napake mirneje prenašati, laže razumeti in marsikdaj bosta odkrila, da tisto sploh ni napaka, ampak le drugačen način gledanja in ravnanja.

Nihče ni kriv

Nikdar pa svojih nesporazumov, napak ali celo malih ali večjih preprirov ne smeta razčiščevati v „ognju“, z grobimi besedami ali očitki. To stvar le še bolj zaplete. Veliko laže bosta reševala

---

Skrivnostni Bog, saj nama ne zameriš, ker ti včasih očitava trdoto. Ne razumeva križa, a ga s tvojim Sinom sprejemava. Prosi-va te za luč in moč, da bova vedno bolj videla in vedno bolj živela svoje svojevrstno poslanstvo. Združujeva se z vsemi trpečimi zakonci in starši. Podpirava jih in zanje prosiva. Najin delež križa naj bo moč tudi za duhovnike. Mož bolečin — bodi najin gost in naju ter najine otroke vodi v jutro našega vstajenja.

Vital Vider

nesporazume in spore, če si bosta zapomnila veliko pravilo: V zakonu ni nikdar samo eden kriv. Za preprirov sta namreč nujno potrebna — dva... Ni važno, kdo je kriv, važno je, da se sporazumeta. Sicer odkrita, vendar mirna beseda lahko naredi zelo veliko. Da bo pa mirna, naj bo izgovorjena o pravem času. Redno ne takoj, ko vaju zgrabi nejevolja ali jeza. Če bosta znala poravnati spore, bo vsak nesporazum postal celo ena opeka več v stavbi vajine skladnosti.

Občutljivo področje

Čeprav spolno vprašanje v zakonu ni prvo, je pa zelo važno in celo usodno, če ga s trudom, potrpljenjem ne prilagajata svojim značajem in gledanjem. Zelo zgrešeno bi bilo tudi misliti, da bo spolno življenje samo na sebi gradilo medsebojno razumevanje in skladnost. Včasih je bolj ovira kot pomoč! Zato morata mlada zakonca, čeprav sta navadno na začetku bolj „živa“, bolj ogreta za telesno ljubezen — a zato verjetno tudi površinska — zelo poudarjeno gojiti razumevanje, medsebojno pomoč, odpuščanje, obzirnost, počakljivost. Prišli bodo trenutki, ko se vama bo zdelo, da nimata več kaj „izprazniti“. To so odlični trenutki, da začutita

željo po poglobljenem medsebojnem razumevanju in po notranji skladnosti, brez katere zunanje ni in se samó telesna celó upira! In vedita, da niso tako redki zakonci, ki šele po nekaj letih pridejo do polne telesne skladnosti.

Glejta celoto

Vendar bo držalo, da ne moremo z veliko gotovostjo vnaprej reči, kaj bo ali je za določen par glavno vprašanje. Zelo je odvisno od posameznika, obeh zakoncev, prejšnje vzgoje, okoliščin, poučenosti ali nepoučenosti, kaj bo zanju večja ovira ali težava. Res pa je tudi, da nobenega področja v zakonskem življenju ne smeta zane-mariti na račun drugega, čeprav je na videz manj važno. Vemo na primer, da gre, kot pravi pregovor, ljubezen skozi želodec. Torej tudi skrb za primerno, okusno, lepo pripravljeno hrano ni nevažna, čeprav se v začetnem ljubezenskem poletu morda komu tako zdi.

Nesrečni denar

Da, tudi v ljubezni ne gre brez denarja. Le-ta pa zna biti zelo dober služabnik ljubezni, dokler ne zagospodari nad lastniki! Komaj kateri očitek je danes med doraščajočimi otroki tako pogost, kot je ta, da imajo starši čas za vse, kar je z denarjem v zvezi — služba, avto, vikend, le zanje ga nimajo. Česar se pa Janezek nauči, to Janez zna. Skromnost, na

katero je večina mladih zakoncev „obsojena“, je lahko zanje zelo dober učitelj in vzgojitelj. Če sta pametna in skušata vse življenje imeti tega služabnika podrejene-ga vsem drugim vrednotam in živeti v neki pametni skromnosti. Tudi tako, da si ne delata nepotrebnih stroškov in ne želita prehitro imeti vsega — na račun še večjega pomanjkanja časa, kjer ni več prostora ne za pogovor ne za sprehod ne za otroka, kaj šele za Boga...

Prijatelji

Vemo, da se prijatelji pokažejo v preizkušnjah. In blagor človeku, ki najde pravega prijatelja. Posebej zakonca, obtežena s tolikimi novimi dolžnostmi in skrbmi, večkrat neodločna, kaj storiti, potrebujeta resničnih prijateljev, posebej zakoncev. Zakon, ki se zapre vase, je obsojen na neuspeh. To je začaran krog. In ubigi otroci, ki bodo iz tako začaranega kroga kukali v svet. Zakonci, ki so našli sebi primerne enakomisleče zakonce, se ne morejo prehvaliti, kako jim to pomaga v skupnem iskanju in gradnji notranjega sveta svojega zakona in družine.

Duhovnik med vama

Eden od družinskih prijateljev je pa lahko tudi duhovnik, posebej za tiste, ki svoje krščanstvo žele globlje živeti — tudi v zakonu. Spremljal vaju je v pripravi

na zakon. Ali ni samo po sebi umevno, da je lahko vaju priatelj tudi v zakonskem ali družinskem življenju? Še posebej, ko pozneje otroci potrebujejo tudi zunanjih prijateljev. Krščanski zakonski pari, ki se v župnijah zbirajo, vedno bolj žele imeti med seboj kot enakopravnega prijatelja tudi duhovnika.

Kjer je ljubezen, tam je Bog

Prvi in zadnji prijatelj človeka in zakoncev je — Bog. Kristjani to vemo. Zakonci se velikokrat premalo zavedajo, kako lahko sredi svojega zakonskega in družinskega življenja odkrivajo Boga, svojega Stvarnika in Odrešenika, svojega Navzočega v zakonu in

Vsaka prava ljubezen je od Boga, ki je neskončna ljubezen. Zato vsakokrat, kadar se resnično ljubita, kličeta Boga medse. Vsakokrat, kadar se darujeta drug drugemu, to darovanje blagoslavlja on. A kadar prihaja vajino upanje, otrok, takrat se uresničuje Jezusova beseda: „Kdor sprejme katerega takega otroka v mojem imenu, mene sprejme“ (Mt 18, 5). Potem bosta verjetno tudi naša način, kako bosta skupaj verovala. Tudi za to se morata na začetku zakona truditi in iskati skupno pot, kljub različnosti vsakega človeka v ljubezenskem odnosu do Boga. V bistvu namreč vera ni nič drugega kot — ljubezenski odnos do Boga.

(Slov. medšk. past. svet)

N J A

P R O Š

Dajte vse rože tega sveta,
vse rože
ženam, ki bodo rodile!

Jagode prošenj so dozorele
na ustnicah malih otrok,
fantkov in deklic
nikoli rojenih.

Radi bi tekli po tratih zelenih
za pisano srečo metuljev rumenih,
radi bi rastli ko trave, ko jelke,

zrli v oblake, poslušali pesmi
rojstva, ljubezni, ljubezni, življe-
in ne samo smrti, |nja
ne samo smrti!

In onemeli so, vame zazrti
stari obrazi malih otrok,

Čer se zganil ni gozd drobcenih
do... rok,
ustne velike zganile:

kot bi se . . . dajte vse rože

Dajte vse rože,
materam, ženam,
da bodo rodile.

ne Pavček
Toi.

Oče Daimijahn

Wilhelm Hünermann

ROBES IN PUŠČAVNIKA

Od domačije kmeta de Veuster do šole je bilo dobre pol ure hoda. Ob dežju in vetru, ob vročini in snegu so otroci hodili peš. To jim je razjasnilo duha, pordečilo lica in osvežilo srca. Ob posebno lepih dneh pa Jožefu ni bilo treba hoditi peš. Vozil se je. V lep svetlozelen voziček so vpregli konja, potem pa, hajd, med pokanjem biča, smehom in kričanjem prek njiv in steljnjkov do šole. Tam so konja poslali na učiteljev travnik, kjer se je po mili volji pasel, dokler ni bilo konec pouka.

Seveda to ni bil pravi konj in tudi ne osel, temveč lep, bel kozel. Imenoval se je Robes in bil je močna žival, ki ji je dobro delo, da ji ni bilo treba vedno stati v hlevu.

Tudi danes zjutraj je smel Jožef zapreči Robesa. Nikoli se ni tako naglo oblekel in tako hlastno zasal dil belih zob v kruh, kakor ob takih dneh. Še z zadnjimi grižljaji v ustih je šel v hlev, kjer ga je Robes meketaje pozdravil. Ko je bil Robes vprežen, je Jožef sedel na voziček. Marija Deselaers se je smela voziti z njim. Jožef je vzel v roke bič. Kozel je še enkrat zameketal, nagnil močne rogove in

zdirjal s kočijo na cesto. Gerhard in Avgust sta nekaj časa tekla za njim, a kozel je bil vztrajnejši tekmovalc, ker je imel močnejša pljuča. Brata sta z očmi zavistno sledila vožnji. Končno je rekel Avgust: „Meni ni prav nič mar, da se ne peljem s kozlom.“

„Meni tudi ne,“ se je odrezal Gerhard. „To je za majhne otroke.“

Jožef pa je zavihtel bič in počil v svetlo jutro. Marija je vriskala, ploskala z rokami in od veselja kričala. Ko sta dospela med steljnike, sta morala kočijažiti počasneje, ker so se kolesa pogrezala v peščeno pot. Kot kak modrijan je Robes korak za korakom stopal po pesku in bilo je videti, kakor da globoko misli.

Tudi Jožef je postal zamišljen. Marija pa si je tiho pela. Nenadoma je Jožef rekel: „Marija, ali že veš, da hočem postati junak?“

Marija ga je pogledala: „Velik junak?“

„Zelo velik junak,“ je rekel Jožef s poudarkom.

„Kaj neki boš delal kot junak?“ je spoštljivo vprašala deklica.

„O, vse mogoče stvari,“ je odgovoril fant. „Kakega zmaja ali velikana ubijem ali kaj podobnega. Kar pač delajo junaki.“

„Pa tukaj vendar ni zmajev in

velikanov," je rekla Marija.

„Da, to je škoda. Sploh je danes težko postati junak. Za vas, deklice, je lažje. Ve lahko postanete matere ali sestre Elizabete in že ste junakinje. Toda mi, fantje!“

Jožef je globoko vzdihnil.

Kozel je zameketal, kakor bi se zasmel. Jožef mu je počil z bicom nad ušesi in zakričal:

„Ho, Robes! Ne zaspi!“

A žival se ni dala vznemiriti.

Čez čas se je spet oglasil fant:

„Da, Marija, fantom to ni tako lahko. Pobijati Francozov, kakor flamski Lev, ne moremo, ker ljudje ne marajo začeti vojne. Da postaneš papež, tudi ni gotovo. Že vem! Lahko postaneva puščavnika kakor veseli Peter, o katerem je brała mati. Šla bova kar v globok gozd, si uredila celico in pela in molila kakor Jan Ruysbreck, dokler ne bodo zagorela drevesa. Tako postaneva velika junaka!“

„Kdaj pa hočeš začeti s puščavništvom?“

„Kdaj, kdaj?“ je Jožef začuden ponovil. „Tako! Mati pravi, da mora človek dobre sklepe pri priči uresničiti. Ako pustimo, da se ohlade, niso več vseč ljubemu Bogu.“

„Kaj pa šola? Učitelj?“ je zaskrbelo Marijo.

Tedaj je bodoči puščavnik deklico strogo in očitajoče pogledal ter rekel:

„Kaj je bolj sveto? Biti puščavnik ali iti v šolo?“

„Biti puščavnik,“ je odgovorila

Marija.

„Torej se ne smeva peljati v šolo, temveč v gozd; tam bova molila, dokler se ne bodo vžgala drevesa.“

„Jaz tudi?“ je vprašala Marija.

„Tudi ti! Kajti, da bi postala sestra Elizabeta, si še premajhna in sedem otrok to jutro tudi ne dobiš več.“

Pravkar sta dospela do poti, ki je vodila v šolo.

Robes je že hotel zaviti proti šoli, a Jožef je s krepko roko potegnjen vavjeti. Kozel je zameketal in zdirjal v gozd.

Ko sta otroka menila, da sta dovolj globoko v gozdu, sta ustavila. Izpregla sta kozla in poiskala kraj, kjer bi lahko samotarila. Kakih dvajset metrov drug od drugega sta puščavnika izbrala celici. Iz šib sta si napravila križ in ga zvezala z vrstico, na kateri so doslej bingljale krpice in gobice pri šolski tablici.

„Čemu nama bo tablica?“ je vprašal puščavnik.

„Saj res, čemu?“ je ponovila puščavnica.

„Molčati morava!“ se je spomnil Jožef. Sedla sta pred križ in začela moliti.

Imela sta rožni venec. Ko je Jožef zmolil, je zaklical Mariji:

Ali pri tebi drevesa že gorijo?“

„Ne, in pri tebi?“

„Še ne, a ne bo dolgo.“

Jožef se je spomnil, da je lažje moliti, če vmes poješ, pa je začel glasno prepevati. Marija se mu je pridružila.

Nekje se je oglasil zvon. „Zdaj le je konec pouka,“ se je spomnila Marija.

„To naju nič ne briga!“ je strogo odgovoril puščavnik. „Zdaj bova molila angelovo češčenje.“ Pobožno sta odmolila. Nato se je spet oglasila Marija:

„Jožef, lačna sem!“

„Reči mi moraš brat Jožef, sestra Marija!“

„Brat Jožef, lačna sem!“

„Najti morava koreninice! Škoda, pri meni so se ravno začela vnemati drevesa.“

„Pri meni tudi,“ je zavzeto pri-trdila Marija.

Vendar sta pustila, da so se drevesa spet ohladila, in sta šla iskat koreninice. Čez čas sta našla drevo, ki je raztezalo svoje korenine daleč okrog. Otroka sta z drobnimi prstki odgrebla zemljo in s težavo odtrgala košček korenine ter jo pričela žvečiti. Kmalu sta se čezmerno skremžila. Korenina je bila trda, da sta jo komaj razgrizla, in strašno slabega okusa.

„Težko je biti puščavnik,“ je priznal fant.

„Da,“ je rekla deklica. „Pa saj imava kruh!“

„Dobro,“ je dejal Jožef, ko je premislil, če ni morda za puščavnika nečastno jesti s presnim maslom namazan kruh.

„Dobro! Pa danes še pokosiva.“

Slastno sta zasadila zobe v debele kose. Tudi kozel, ki je metetaje pritekkel zraven, je dobil svoj delež. Puščavniško življenje

se jima je zdaj prikazalo spet v lepši luči in z novo vnemo sta pričela moliti in prepevati. Drevesa se pa še vedno niso hotela vneti.

Čez nekaj časa je rekla puščavnica:

„Brat Jožef, doma zdaj pijejo kavo.“

Mati je tedaj res položila na mizo velik krožnik, napolnjen s kosi belega kruha z ~~zlato~~ rumenim medom.

„Kaj bi to?“ se je branil puščavnik. „To so skušnjave.“ A skušnjave so tudi Jožefu delale več težav, kot je hotel priznati. Medtem ko je molil in pel, je videl pred seboj goro lepih kosov belega kruha in rumenega medu. „Ah, puščavništvo je res težko!“

„Kako dolgo ostaneva tukaj? je vprašala Marija.

„Vedno, sestra Marija, dokler nama ne zrastejo dolge bele brade.“

„Toda meni vendar ne bo zrastle brada.“

„Potem nisi pravi puščavnik.“

„Če ne morem postati pravi puščavnik, se peljem domov.“

„To so skušnjave, sestra Marija,“ jo je strogo zavrnil puščavnik...

Medtem so bili na kmetiji de Veuster in v kovačnici močno v skrbeh. Že zjutraj so učitelj in otroci preiskali gozd. Nobene sledi niso našli. Ko sta nato Gerhard in Avgust doma sporočila nenavadno novico, sta oče in Peter Winkelmöhlen takoj odšla is-

kat otroka. Sence so se potegnile in v gozdu je postajalo vedno temnejše. Nenadoma pa se je hlapcu zazdelo, da je med debli šinilo nekaj belega. Kmalu nato je zaslišal meketanje.

„Kozel!“ Hlapec je od veselja zavriskal. Robes je pritekel k njemu in mu pričel lizati roko. Zdaj je Peter zagledal še oba otroka. Sestra Marija je sedela na mahu in jokala. Brat Jožef pa je trdovratno molil pred svojim križem, ne da bi se menil za tožbe nezveste puščavnice, ki je pozabila na svoje dolžnosti.

Vriska je Marija planila hlapcu naproti. Jožefu pa se je obraz stemnil in resno je rekel:

„Ne moti miru moje celice, Peter Winkelmohlen! Če imaš v žepu košček kruha, mi ga lahko

daš!“

„Fant, ali si znorel?“ je vprašal hlapec in se smejal.

„Ah, Peter, midva sva pravzaprav puščavnika. Toda jaz se bom s teboj vrnila domov,“ je obljubila Marija.

„Seveda greš z nami. In Jožef tudi!“

Jožef se je branil na vse pretege. Nikakor ni hotel prelomiti zvestobe. Šele ko je hlapec dejal: „Jožef, mati doma joka,“ je počasi vrtal in zlezal na voz, v katerega je hlapec medtem že vpregel Robesa.

Tako sta spet kočijažila proti domu in Peter je tekel zraven voza...

Jožef si je zaman belil glavo, zakaj ga ljudje ovirajo, da bi postal junak.

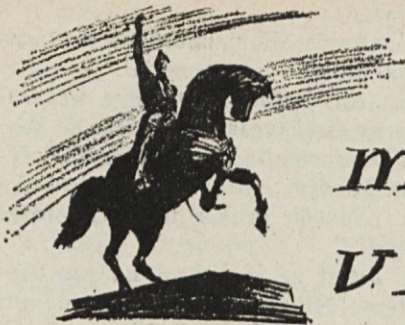

Armenci in njihove težave

13. februarja je Janez Pavel II. sprejel Armence, ki živijo v Franciji. Spodbujal jih je, naj hranijo svojo armensko kulturo, svobodo in vero. Obenem s francoskimi je papež nagovoril tudi številne Armence, ki živijo v svetu.

Armenija je bila po rusko-perzijski vojni 1928 in rusko-turški vojni 1877-78 razdeljena med Rusijo in Turčijo. Želje po osvoboditvi tistega dela Armencev, ki so ostali pod turško oblastjo, so izkoristile velesile, posebno Anglija in Rusija, da bi politično vplivale na Turčijo. Turški

sultan Abdul Hamid II. se je odločil rešiti armensko vprašanje tako, da bo Armence uničil. Uprli so se v upanju, da jih bodo velesile podprle. To pa so izkoristili Turki, ki so začeli načrtno pobijati Armence. Od 1895-96 so pobili okrog 100.000 ljudi. Velesile so jih pustile na cedilu. V prvi svetovni vojni so Turki ponovno začeli pobijati Armence. Pomorili so jih okrog 300.000, prav toliko jih je pomrlo po mezopotamskih puščavah. Okrog 200.000 jih je pobegnilo v Rusijo, 400.000 pa se jih vpisalo v mohamedansko vero, da so si tako rešili glavo. Sedaj jim kratijo narodne in verske pravice Sovjeti, ki jih imajo podjarmljene.

med nami v Argentini

Spremembe v dušnem pastirstvu

Delegat slovenskega dušnega pastirstva v Argentini msgr. Anton Orehar je v nedeljo 15. marca inštaliral za dušnega pastirja v San Martinu dr. Jureta Rodeta, ki je bil tam že več let dušni pastir pred odhodom na študije v Rim, v Castelarju pa lic. Franceta Berganta. Dosedanji dušni pastir Matija Lamovšek, ki je spolnil 81 let, mu bo po svojih močeh pomagal še naprej. Župnik Gregor Mali, ki zadnje čase živi pri bratu v Ramos Mejiji, a pomaga redno pri spovedovanju v cerkvi Marije Pomagaj, ob prvih petkih pa tudi v Ramos Mejiji, pa je imel ob svoji 80-letnici zahvalno sv. mašo v Slovenski hiši v nedeljo 22. marca.

Duhovne vaje za mladino

V domu duhovnih vaj, Mallinrodt, Ruta 3, km 39,500, so bile kratke enodnevne duhovne vaje za mlajša dekleta in mlajše fante (od končane ljudske šole do 16. leta starosti). Za prve so bile v nedeljo 22.

marca, za fante pa v nedeljo 29. marca. Deklet je bilo 51, fantov pa 32. Oboje je vodil lazarist Jože Bokalič.

Nagradno žrebanje DŽ

15. marca je bilo žrebanje naročnikov Duhovnega življenja, ki so do tedaj že plačali letošnjo naročnino revije. Izžrebani so bili: Pavle Novak, Lomas del Mirador; Manca Omahna, Berazategui; Betka Grbec, Slovenska vas; Vera Mizerit, Ramos Mejía; Jože Korošec, Carapachay; Pavla Zazula, Palomar; Janež Malenšek, Tucumán; Ana Jesenovec, Olivos; s. M. Cecilija Prebil, Paris, Francija; Alojzij Žužek, Ezpeleta. Izžrebanci so prejeli knjižne nagrade.

Romanje Slovencev iz Rosaria

Prvo nedeljo v marcu je 40 Slovencev iz Rosaria priromalo v slovensko cerkev Marije Pomagaj v Buenos Airesu. Udeležili so se sv. maše ob 9,30, po maši pa so imeli v

Slovenski hiši skupno kosilo. Med kosilom jim je skupina deklet in fantov po svojem končanem mladinskem sestanku zapela nekaj slovenskih pesmi. Popoldne so romarji imeli v cerkvi pete litanije Matere božje, po končani pobožnosti pa so se odpeljali domov v Rosario s sklepom, da bodo romali vsako leto.

Tomboli

Na Slovenski pristavi v Castelarju je bila tombola v nedeljo 1. marca, v Slomškovem domu v Ramos Mejiji pa v nedeljo 22. marca. Prvi dobitnik je bil na obeh krajih barvni televizijski sprejemnik. So pa sicer tombolske prireditve med tistimi, ki zberejo največ rojakov iz okraja Doma, pa tudi iz drugih slovenskih predelov Vélikega Buenos Airesa.

Letno zborovanje KA

V soboto 14. marca je bilo v Slovenski hiši zborovanje članov Slovenske katoliške akcije. V veliki dvorani je bila najprej prireditev z uvodnimi besedami lic. Milana Magistra, govorom dr. Marka Kremžarja in pevskim nastopom dekliške skupine, v cerkvi pa je maševal in govoril msgr. Anton Orehar.

Začetek osnovnih šol

V nedeljo 8. marca je bila v Slovenski hiši začetna prireditev letošnjega šolskega leta naših osnovnih šol. Ob 17 je v cerkvi Marije Pomagaj msgr. Orehar daroval sv. mašo v čast sv. Duhu ob navzočno-

sti učencev, njihovih staršev in učiteljskega zbora. Po maši je bila prireditev v dvorani, ki jo je vodil referent ZS za šolstvo France Vitrih. Po nagovoru predsednika NO za Slovenijo Miloša Stareta je Balantičeva šola iz San Justa odigrala odski prizor „Mojca Pokrajculja“. Pouk se je po vseh šolah začel naslednjo soboto.

Srednješolski tečaj

Srednješolski tečaj rav. Marka Bajuka, ki deluje v Slovenski hiši, je imel v soboto 14. marca popravljalne izpite, v soboto 21. marca najprej vpisovanje in potem začetno sv. mašo, prvi pouk pa v soboto 28. marca. Letos je ravnatelj tečaja Pavle Rant.

Študijski dnevi SKAD-a

Slovensko katoliško akademsko društvo je imelo v Slovenski hiši 26., 17. in 28. marca študijske dneve. O spovedi je predaval dr. Lojze Kukočica, o zakonu dr. Jure Rode, o liku katoliškega izobraženca pa dr. Marko Kremžar. Za svoj srebrni jubilej pripravlja SKAD uprizoritev Eliotove drame „Umor v katedrali“.

Mendoza

Na pustno nedeljo so mendoški rojaki imeli v novem, še ne dokončanem Slovenskem domu prvo prireditev in sicer satirično komedijo Pavla Golie „Kulturna prireditev v črni mlaki“. Delo je režiral Rudi Hirschegger.

Novice IZ SLOVENIJE

Proslava sv. Tomaža

Teološka fakulteta v Ljubljani je 7. marca praznovala svojega zavetnika Tomaža Akvinskega. Proslava se je začela v ljubljanski stolnici z bogoslužjem, ki ga je vodil veliki koncler in metropolit nadškof Šuštar ob somaševanju škofov Leniča in Jenka. Praznovanje se je nadaljevalo v dvorani teološke fakultete s pozdravnimi nagovori, zborovskimi pesmimi, recitali, razmišljanjem docenta filozofije dr. Janeza Juhanta o vplivu Tomaževe misli pri Slovencih ob prepору sholastike, podelitvijo diplom in „Tomaževih nagrad“.

Škof Kramberger pri papežu

6. marca je Janez Pavel II. sprejel v zasebno avdienco mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja. Mariborski škof se je s papežem pogovarjal 15 minut. Med obiskom v Rimu je škof Kramberger opravil vrsto obiskov pri osrednjih vatikanskih uradih in kongregacijah. Pogovarjal se je tudi z rektorji zavodov, kjer študirajo slovenski bogoslovci in duhovniki, maševal za rimske Slovence in se udeležil proslave sv.

Cirila in Metoda v Sloveniku. Posebej se je srečal s slovenskimi duhovniki, ki študirajo ali delujejo v Rimu, ter s slovenskimi redovnicami.

Neve obtožbe zoper hrvaško Cerkev

Očividno hrvaški politični veljaki kar ne morejo prebaviti odločnih izjav kardinala Šeperja in nadškofa Kuharića v obrambo krivično obsojenega nadškofa Stepinca.

Beograjski časnik „Nin“ je objavil povzetek procesa zoper „vojnega zločinca“ Stepinca. Branko Puharić, član predsedstva republiške konference hrvaške SZDL, je zagrozil, da bodo vsakič, ko bodo „Stepinca potegnili iz naftaljna“, hujskači prejeli primeren odgovor, Jakov Blažević, ki je bil na procesu zoper Stepinca glavni tožilec, pa je Cerkev obdolžil, da zbira okoli sebe vse opozicijske sile in se spreminja v politično stranko. Blažević meni, da v Jugoslaviji niso pravočasno reagirali na začetek takšnega delovanja.

Za mnoge opazovalce pa je polemika s Cerkvijo le manever, da partija odvrne državljane od gospodarskih težav, ki postajajo vse večje in

zaskrbljujoče. Finančni minister Kostić je potrdil, da ima Jugoslavija v inozemstvu 17 milijard dolarjev dolga; Jure Bilić, predsednik hrvaškega sabora (parlamenta), je dejal, da je bilo samo v zadnjih 2 mesecih že kakih 12 stavk na Hrvaškem.

Odrpno pismo na škofa Grmiča

Zagrebski 14-dnevnik „Glas končila“ je objavil odrpno pismo na škofa dr. Grmiča, ki ga je napisal zagrebški odvetnik dr. Lav Znidarčič. Pisec polemizira z Grmičem glede številnih trditvev, ki jih je Grmič dal časnikarki Lovrić in so bile v obliki intervjuva objavljene najprej v pornografski reviji Start, ki jo izdaja zagrebški dnevnik Vjesnik, nato pa še v Vjesniku in ljubljanskem Delu.

Dr. Znidarčič pravi, da bi po ustaljeni praksi moral svoje odrpno pismo poslati v objavo na revijo Start, a tega ne stori, ker „revija

take vrste ne more biti primerna za razgovor vernika s škofom“. Start je pornografski magacin, ki ga ni najti v dostojnih družinah. Znidarčič se čudi, da Grmič ni protestiral, ko so bile njegove izjave objavljene v tej nedostojni reviji.

„Pričakujem vaš odgovor, spoštovani g. škof,“ konča Znidarčič, „a ne v Startu!“

Dekan Alojzij Žolnir — umrl

Po kratki bolezni je 2. februarja umrl v celjski bolnišnici Alojz Žolnir, župnik in dekan v Novi cerkvi. Rodil se je 1911 v župniji Makole, po posvečenju v Mariboru 1937 je deloval v Koprivnici in na Muti, med vojno je bil izgnan na Hrvaško, po vojni pa se je vrnil v Novo cerkev, kjer je ostal do konca. Bil je goreč dušni pastir, skrbel za tečaje za zaročence, za pošolski in mladinski ve rouk, za lepoto božje hiše in lepo cerkveno petje.

Vatikanska listina o pomoči prizadetim

12. marca so v Vatikanu objavili listino, ki govori o tem, kako naj kristjani ravnamo s telesno prizadetimi soljudmi.

Letošnje leto, ki ga je OZN posvetila prizadetim ljudem, je obnem za vse, verujoče in neverujoče idealna priložnost, da pomislijo o svoji pomoči milijonom pogosto zapuščenih človeških bitij. Zlasti naj bi se spomnili tistih prizadetih, ki živi-

jo v izredno težkih življenjskih razmerah v tretjem svetu. Posebno smo mi, kristjani, poklicani, da premislimo o svojem obnašanju do trpečih sobratov. Letošnje mednarodno leto prizadetih naj bi nam pomagalo, da bi bolje razumeli prizadete ljudi, jih spoštovali, jim priznali njihove pravice ter jim izkazali pravo ljubezen. Cerkev se pridružuje s to listino želji OZN in predlaga 4 temeljna na-

čela o ravnanju s prizadetimi ljudmi, ki bi se jih morali držati.

Prvo načelo pravi, da prizadeti osebi pripadajo človeške, svete in neodtujljive pravice. Drugo naroča, da je vsaki, tudi telesno prizadeti osebi treba omogočiti sodelovanje na vseh ravneh družbenega življenja, ki so jim dostopne. Treba je ustvariti takšne pogoje, da se bodo prizadeti mogli človeško razviti, kolikor je to mogoče. Tretje načelo opozarja, da se kakovost vsake družbe meri po spoštovanju, ki ga ta družba izkazuje najslabotnejšim in prizadetim. Vsaka diskriminacija je enaka rasni diskriminaciji. Četrto načelo govori o tem, da mora rehabilitacija in skrb za prizadete vključevati prizadevanja, da se prizadeti ne bodo čutili izločene, osamljene, brezimne.

Življenje prizadetih je treba spo-

štovati od spočetja naprej, poudarja listina. Humana družba ne sme gledati na cenó in žrtve, ko gre za človeka. Človeška oseba ne sme biti prikrajšana za najgloblje pravice, potrebe in težnje, posebno ne za one verskega in nravnega značaja. Telesno prizadetim je treba omogočiti, da se bodo enakovredno vključili v človeško družbo.

Telesno prizadeti se najbolje počutijo v družinskem krogu. Država je zato dolžna pomagati tistim družinam, ki imajo telesno prizadete člane. Družinsko ozračje mora vladata tudi v zavodih, ki sprejemajo telesno prizadete ljudi.

Listina govori tudi o tistih prizadetih, ki bi se radi poročili, pa jim invalidnost to onemogoča. Ti si prav tako želijo človeške bližine.

JEHOVE PRIČE IN NJIH SPOROČILO

Jehove priče nas obiskujejo, vedno po dva in dva (od katerih pa samo eden govori), ker jih pritiska čas, kajti po njihovem mnenju gre 6000-letna zgodovina človeštva v najbližji bodočnosti h koncu. Prepričani so, da se je leta 1914 začela „zadnja generacija“. Ker se Jehove priče smatrajo za edine posestnike resnice, morajo čimprej pridobiti ljudi za svojo „teokratsko“ organizacijo. Kdor ji ne pripada, je Jehov sovražnik in bo izročen večnemu pokončanju.

Ameriški trgovec Ch. T. Russel naj bi bil konec prejšnjega stoletja izbran od Jehova zato, da obnovi „resnico“, ki se je bila v Cerkvi pod hudičevim vplivom izgubila. V ta namen je ustanovil družbo stražnega stolpa. Nad njo vlada od 1914 z nebes Kristus. Družba se smatra kot „božji kanal“ in si zato pripisuje absolutno nepogrešljivost.

Jehove priče so izšolane, da ljudem ob vsaki priložnosti vsiljujejo svoj nauk in jih napravijo za voljno orodje svoje „resni-

ce"; to tembolj, ker uporabljajo pri svojem oznanjanju zlasti nagib strahu.

Pri svojem pridobivanju se Jehove priče sklicujejo na biblijo, vendar pa uče: Če ljubimo Jehovo in organizacijo njegovega ljudstva, ne bomo nezaupljivi, temveč bomo, kot pravi biblija, vse verovali, vse namreč, kar nam podaja Stražni stolp. Njihova biblija potvarja originalno besedilo, razlaga ga samovoljno; prirejajo brez izbire posamezne tekste, ne da bi pazili na zvezo, in tako pridejo do napačnih izjav.

Njihov nauk

ni več krščanski. Zavračajo sv. Trojico kot mnogoboštvo, ki je pod poganskim vplivom zašlo v krščanstvo.

V novi zavezi so omenjene tri božje osebe: Krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha (Mt 28, 19) in istočasno je poudarjeno, da je Bog eden: Zakaj en sam Bog je (Rim 3, 30).

S tajitvijo sv. Trojice je povezana tajitev Jezusovega božanstva. Jezus Kristus je za Jehove priče samo stvar, pred učlovečenjem je bil nadangel Mihael, potem je opustil svojo duhovno naravo in postal umrljivi človek Jezus. Šele po smrti je bil pobožanstven.

Mi kristjani verujemo: Kristus je druga božja oseba, on je pravi človek. „Zakaj en Bog je; eden tudi srednik med Bogom in ljudmi, človek Jezus Kristus“ (1 Tim

2, 5), on je hkrati pravi Bog, kajti „mi pričakujemo veličastni prihod velikega Boga in Zveličarja, našega Jezusa Kristusa (Tit 2, 13).

Za Jehove priče je Kristus strašni sodnik, ki bo vse, ki ne pripadajo Družbi stražnega stolpa, v krvavi bitki pri Harmagedonu pokončal. „Z vriskanjem in ukanjem plane Kristus s svojimi tlačilci v beden, da stlači mogočno trto zemlje“ (Stražni stolp, 1. okt. 1967).

Kristus ni nikdar strašen maščevalec, temveč pravičen sodnik, ki je umrl za nas vse (Rim 8, 32) in „hoče, da bi se vsi ljudje zveličali“ (1 Tim 2, 4).

Napoved konca

je priljubljena tema Jehovih prič. Uporabljajo biblijo kot računico, iz katere se da z gotovostjo določiti konec sveta; tako so oznanjali konec sveta že za leta 1914, 1918, 1925 in 1975. Ko je ta izostal, so se jehovci sklicevali vsakikrat na to, da so dobili „nova razodetja“. Podlaga za izračunavanje konca sveta je izenačenje „dnevov stvarjenja“ s 7000 leti; potemtakem znaša celotna doba trajanja sveta 49.000 let (toda znanost računa z milijoni let!). „Dan človeka“ je sedmi, ki mu pripada tudi tisočletno Kristusovo kraljestvo.

Tačas postavljajo Jehovine priče Adamovo rojstvo na leto 4026 pred Kr. (a takrat so obstajale že visoke kulture!). Izjavljajo,

da je 5. september 1975 prinesel konec 6000-letne zgodovine človeštva. Dejanska uresničitev zemeljskega raja bi torej bila le še vprašanje dni, mesecev ali kvečjemu nekaj let.

Z vsem tem izračunavanjem bi rade Jehove priče spodbudile svoje pristaše k še večjemu naporu — in pridobljeni naj bi se pod pritiskom neposrednega bližnjega uničenja bolj voljno vključevali v organizacijo Jehovih prič.

Ne glede na to, da nam biblija noče nuditi kake natančne in podrobne zgodovine človeštva, temveč nam prinaša razodetje vere, so vsa taka modrovanja v nasprotju z Jezusovo besedo: „Ne gre vam, da bi vedeli čase in trenutke, ki jih je Oče pridržal svoji oblasti“ (Apd 1,7).

Ne vemo, kdaj spet pride Kristus, samo to vemo, da pride konec nepričakovano. Zato zmeraj velja za nas vse: „Pazite, čujte in molite! Zakaj ne veste, kdaj pride čas!“ (Mk 13, 33).

Spričo nauka in zmotnih izračunov Jehovih prič pa velja: „Vsotali bodo... krivi preroki... ne verjemite!“ (Mt 24, 26).

Samo 144.000

Jih je po nauku Jehovih prič poklicanih, da dosežejo najvišjo stopnjo blaženstva, t.j., da bodo „pobožanstveni“ vladali s Kristusom v nebesih; samo ti smejo prejemati sedaj večerjo (obhajilo). Ostale Jehove priče, „ovcam podobni ljudje“, bodo živeli na

novi zemlji, v obnovljenem raju ali paradizu. Kdor ni Jehova priča, bo izbrisan „iz spomina božjega“ in zato ne bo več obstajal. Jehove priče tajijo nesmrtnost duše, večne kazni v peklju ne poznajo.

Biblija ne omenja samo simbolično števila 144.000 izvoljenih (Raz 7, 4), temveč govori takoj nato o „veliki množici, ki je nihče ni mogel prešteti“ (Raz 7, 9), ki je pri Kristusu.

Vsi bodo vstali: „kateri so delali hudo, bodo vstali k obsodbi“ (Jan 5, 29); „ti pojdejo v večno življenje“ (Mt 25, 46).

Pri srečanju

Z Jehovimi pričami je pogovor v pravem pomenu nemogoč. „Nimajo antene za ugovor“, temveč držijo svoje monologe, „kot da se vrti zvočni trak“ (W. Bartz). Ekumensko srečanje z Jehovimi pričami je neumestno, kajti sami se postavljajo v zavestno nasprotje z vsako drugo versko skupnostjo.

Zato jim sicer vljudno, vendar odločno pokažimo vrata in odklonimo nadaljnje obiske.

Ne kupujmo od njih nikakih spisov, kajti to bi imelo le nove „poskuse spreobrnitve“ za posledico.

Nosimo bratsko odgovornost za vse okrog nas, v družini, v hiši in v poklicu, ki so ogroženi po Jehovih pričah.

(Nadškofijski pastoralni urad na Dunaju)

S m e h o d d o m a (s stisnjenimi zobmi!)

Pomagali so mi, da sem se postavil na noge. Držali so me za ušesa.

Direktor pripne delavcu na prsi podkev in pravi: „V imenu kolektiva vas nagrajam, ker ste vse leto delali kakor konj.“

Rad bi bil direktor, pa ne najdem oglasa: „Iščemo direktorja z desetletno teorijo.“

Nekaj bi rekel, pa nima smisla, saj že veste, kaj bi rekel.

Tudi jaz bi zmagoval, če bi imel rezervirano mesto v prvih vrstah.

Tako kot delo in plačilo tudi besede in dejanja niso v nobeni vzročni zvezi.

Ponižno predlagam, da uvedemo naziv Zaslužnega mojstra za inflacijo besed, devalvacijo dejanj in stabilizacijo položaja. številnim borcem na tem področju beneficirano delovno dobo, ker se reveži uničujejo za boljši jutri našega delavca, ki mirno dela in nima navedenih skrbi.

Praznik dela često najbolj svečano praznujejo tisti, ki sploh ne delajo.

„Veš, da je Slovenija z odhodom umske delovne sile med zdomce izvozila med vsemi našimi republikami največ pameti na tuje?“

„Vem, to se doma kar precej pozna.“

Član komisije za ugotavljanje ne-poštene obogatitve drugemu članu pri ribolovu:

„In zapomni si: male lovimo, velike mečemo nazaj v vodo!“

Toliko časa je obljubljal, dokler sam ni imel vsega.

Ne mislim, torej bom uspel.

V podjetjih imamo sicer denarja premalo, zato imamo pa sestankov preveč.

Kdor se hrani z obljubami, pogine od lakote.

Tulil je z volkovi, pa so ga opozorili, da so že vse iztrebili.

Lepšo prihodnost nam večkrat obljublajo ljudje z lepšo sedanostjo.

Ekonomat sporoča, da ima na zalogi še zadostno količino peska za metanje v oči. Zato upamo, da se bomo tudi v bodoče vztrajno slepili, z namenom, da bi prezrli pomembno in se vrteli okoli nepomembnosti.

V slovenskem gospodarstvu je nekaj nevšečnosti: produktivnost pada, izvoz peša, zaloge rastejo — v glavnem pa smo dosegli izredne uspehe.

KJE JE KAJ

LETO 48

MAJ 1981

UVODNIK	Ob našem romanju v Luján (Fr. Bergant)	257
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Dvanajst dni na Daljnem vzhodu in Alaski (A. S.)	266
	Vprašanje dela v okrožnici Rerum novarum (Avgust Horvat)	277
	Odgovor sandinistom (nikaraguaška škofovska konferenca)	297
	Vatikanska listina o pomoči prizadetim ...	315
SODOBNA VPRAŠANJA	1981 — leto prizadetih (J. Re.)	273
	Nemirni odmevi mirovne nagrade	296
	Jehove priče in njihovo sporočilo (Nadškof past. urd na Dunaju)	316
NAŠA VPRAŠANJA	Za vsak trenutek dneva (Daniel - Rops)	271
	Zakaj verujemo? (Lojze Kukovica)	283
	Nekdo, ki je naša neizbežnost (Al. Rebula)	285
	Iz Hoje za Jezusom (Tomaž Kempčan)	286
	Korenine slovenske kulture (K. Humar)	289
	Podoba duhovnika iz slovenske preteklosti	292
	Umrli je dr. Valentin Meršol (R. Smersu)	294
LEPOSLOVJE	Zmagoslavje vnebohoda (Milena Merlak)	260
	Marija s Krasa (Mirko Javornik)	261
	Marija, se še spomniš? (Branko Rozman)	265
	Ena škrlatna in ena siva pesem (Vl. Kos)	272
	Gospodu Svečánovu (Vladimir Kos)	291
	Prošnja (Tone Pavček)	307
	Oče Damijan (Wilhelm Hünermann)	308
ZA MLADINO	Iskanje Resnice, Dobrote in Lepote ali iskanje koristi (Marko Kremžar)	299
V DRUŽINI	Pohabljen otrok (Vital Vider)	301
	Začenjava življenje — v dvoje! (Slov. medškofijski past. svet)	305
NOVICE	Med nami v Argentini	312
	Novice iz Slovenije	314
HUMOR	Smeħ od doma (s stisnjenimi zobmi!)	319

Malo za šalo, malo zares

„Ali ta riba res ne smrdi?“
„Seveda ne, saj vidite, da še živi!“

„Saj tudi vi še živite...“

— — —
„Zakaj pa imaš uro, ki tako glasno tiktaka?“

„Ko je ne slišim več, vsaj vem, da sem zaspal.“

— — —
Ravnatelj norišnice se razburi

nad telefonistko, ker mu ne dobi takoj medkrajevne zveze:

„Ali sploh veste, s kom govorite?“

„Tistega ne. Vem pa, od kod vi govorite.“

— — —
Tone je bil v črnini in Jože ga je vprašal:

„Za kom pa žaluješ?“

„Za nikomer. Samo ovdovel sem.“

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar — Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires, Argentina.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 1.313.507.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, 1101 Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Bs. Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanc, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina za leto 1981 je 200.000 pesov.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, 1407 Buenos Aires, Argentina.

Zunanja in notranja oprema DŽ in BS: Stane Snoj.

DUHOVNŮ
ŽIVLJENJE

1 • 9 • 8 • 1